

2013. évi ..... törvény

A szövetkezeti rendszerfejlesztéssel és működéssel összefüggő szabályokról

Az Országgyűlés - a Nemzeti Együttműködés Programjából kiindulva, és felismerve, hogy az egyének szövetkezeti együttműködése társadalmi érték, amely nagymértékben képes a társadalmi erőforrásokat mozgásba hozni, az önálló adóalanyisággal rendelkező gazdasági szereplők helyzetét megerősíteni és közösségi szükségleteket kielégíteni, - ösztönözni kívánja a tevékenységük szakmai sajátosságai szerint elkülönült ágazati szövetkezések rendszerré fejlesztését és állami eszközökkel támogatást kíván nyújtani a szövetkezeti mozgalom továbbfejlődéséhez. A felsoroltak érvényesülése érdekében a következő törvényt alkotja:

AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZETEK RENDSZERFEJLESZTÉSÉVEL ÉS MŰKÖDÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ KÖZÖS SZABÁLYOK

I. Fejezet

ALKALMAZÁSI KÖR, ÉRTELMEZÉS, MEGALAKULÁS ÉS ALAPSZABÁLY

A törvény alkalmazási köre

1. § (1) Ez a törvény szabályozza a Magyarország területén székhellyel rendelkező ágazati szövetkezetek rendszerfejlesztéséhez szükséges és működésükkel összefüggő közös szabályokat, beleértve a szövetkezeti szövetségekkel kapcsolatos szabályokat.

2. §.(1) A szövetkezetek alapítására, szervezetére, működésére, felelősségére, szervezeti változásaira, így egyesülésére, szétválására, a kiválásra, gazdasági társasággá való átalakulására és visszaalakulásra, jogutód nélküli megszűnésre, valamint tagjainak alapvető jogaira, kötelezettségeire, és tagjainak e törvényben nem szabályozott vagyoni és személyi viszonyaira a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013.évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:1.§- 3:62.§, továbbá 3:325.§ - 3:367.§ általános rendelkezéseit a jelen törvényben megfogalmazottakkal kiegészítve kell alkalmazni a Ptk. 2014. március 15.-i hatálybalépése után.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott időpontig és összefüggésben a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. rendelkezései az irányadóak.

3. § A pénzügyi szolgáltatást végző biztosító szövetkezetekre és a szövetkezeti formában működő pénzügyi intézményekre, az agrárgazdasági termelői szerveződésekre és csoportosulásokra e törvény rendelkezéseit a külön törvényekben, jogszabályokban meghatározott eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni.

4. § A szövetkezeteknél foglalkoztatott munkavállalók jogaira és kötelezettségeire, valamint a munkaügyi kapcsolatokra a Munka Törvénykönyve rendelkezéseit kell alkalmazni.

Értelmező rendelkezések

5. § (1) Az e törvénynek megfelelő szövetkezet az alapszabályban meghatározott összegű

részjegy jegyzéssel alapított, a nyitott tagság, az egy tag- egy szavazat alapú demokratikus irányítás, a közös tevékenységben való részvétellel arányos és a jelen törvényben meghatározott módon történő non-profit jellegű részesedéssel, a korlátozott tőkeamat és a változó tőke elvei szerint működő, jogi személyiséggel rendelkező gazdálkodó szervezet, amelynek az a célja, hogy a tagjai gazdasági önállóságának megőrzése mellett azok további gazdasági, valamint más társadalmi (fogyasztási, munkáltatási és szociális, kulturális, oktatási, valamint egészségügyi) szükségleteinek kielégítését a közösségért való felelősséggel elősegítse. Irányítási, érdekeltségi szabályai és társadalmi felelőssége alapján az e törvényben meghatározott esetekben a non-profit szektor kedvezményei vonatkoznak rá.

(2) A szövetkezet a kulturális, oktatási és szociális feladatainak a tagok, munkavállalók, illetve azok hozzátartozói támogatásával, vagy a szövetkezeti szövetségek számára nyújtott hozzájárulással, illetve munkanélküli és hátrányos helyzetben levő tagjai számára a munkafeltételek megteremtésével, valamint hátrányos helyzetük javításával, iskolai oktatásuk elősegítésével tehet eleget.

(3) A jelen törvénynek megfelelő szervezetek – szövetkezeti jellegüktől függően - viselhetik nevükben a szövetkezet, másodlagos szövetkezet vagy szövetkezeti vállalat megnevezést. A szociális szövetkezeteknek a nevükben viselniük kell a szociális szövetkezet megnevezést, illetve az iskolaszövetkezetnek az iskolaszövetkezet megnevezést.

(4) A szövetkezetek tagi viszonylatban végzett tevékenységi körén alapuló fő típusai:

- a) anyagi javak előállításához kapcsolódó szolgáltatást nyújtó szövetkezetek;
- b) pénzügyi szolgáltatást nyújtó szövetkezetek;
- c) nem anyagi javakat, szolgáltatásokat, illetve közszolgáltatásokat nyújtó szövetkezetek;
- d) foglalkoztatást szervező szövetkezetek.

A megalakulás és az alapszabály közös elemei

6. § (1) A szövetkezet alapítását az alapító tagok részvételével tartott alakuló közgyűlés határozza el.

(2) Az alakuló közgyűlés

- a) megválasztja a levezető elnököt, a jegyzőkönyvvezetőt és a jegyzőkönyv két hitelesítőjét;
- b) kimondja a szövetkezet megalakulását;
- c) elfogadja a szövetkezet alapszabályát;
- d) megállapítja, hogy a tagok az alapszabályban meghatározott részjegy-tőke teljesítésére kötelezettséget vállaltak;
- e) megválasztja - a 27.§ (1) figyelembe vételével - a szövetkezet igazgatóságának elnökét és tagjait, vagy elnökét
- f) megválasztja a szövetkezet felügyelő bizottságának elnökét és tagjait;
- g) megválasztja a szövetkezet könyvvizsgálóját, ha a könyvvizsgálat a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény), vagy az alapszabály rendelkezései szerint kötelező;
- h) megállapítja az e), f), g) pontban említettek díjazását.

(3) Az alakuló közgyűlés a határozatait

- a) egyszerű szótöbbséggel hozza, az alapszabály elfogadásához azonban valamennyi alapító tag egyetértő szavazatára van szükség;
- b) nyílt szavazással hozza meg, az igazgatóság elnökének, tagjainak (elnökének) és a felügyelő bizottság tagjainak megválasztása azonban titkos szavazással történik.

(4) Az alakuló közgyűlésről jegyzőkönyvet kell felvenni, melyet a levezető elnök, a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv két hitelesítője ír alá.

(5) Az alakuláskor elfogadott, és a későbbiekben közgyűlés által módosított alapszabály a szervezetet szervezetének, működésének és gazdálkodásának alapokmánya, tartalmát a szervezetet tagsága a szervezetet célját és adottságait figyelembe véve állapítja meg.

(6) Az alapszabálynak a 2.§ szerinti szabályok értelmezésében tartalmaznia kell:

- a)** a szervezetet célját;
- b)** a szervezetet cégnevét, székhelyét, fő- és egyéb tevékenységét, működési területét, továbbá azokat a tevékenységeket, amelyek végzéséhez hatósági engedélyre van szükség;
- c)** a részjegy névértékét, az egy tag által maximálisan jegyezhető részjegyek számát, a részjegy-tőke alapításkori nagyságát;
- d)** a szervezetet működésének időtartamát, ha határozott időre alapítják;
- e)** a tagok által biztosítandó részjegy névértékének megfelelő vagyoni hozzájárulást, rendelkezésre bocsátásának módját és idejét;
- f)** a tagok jogait és kötelezettségeit, valamint - iskolaszövetkezet esetében – az oktatási intézmény tag és a szervezetet kapcsolatát;
- g)** a szervezetet szervezetét, tagi (tulajdonosi) és működési irányításának rendszerét, kiemelten a közgyűlés és a választott testületek által ellátott demokratikus, és az ügyvezetés által ellátott operatív feladatok ellátásának rendjét, személyi felelősségi viszonyait;
- h)** a közgyűlés hatáskörét, összehívásának módját, a szavazati jog gyakorlásának feltételei, és módját;
- i)** az igazgatóság létszámát, hatáskörét, az első igazgatóság elnökének és tagjainak nevét és lakóhelyét (elnök választása esetén a nevét és lakóhelyét);
- j)** az első felügyelő bizottság elnökének és tagjainak nevét és lakóhelyét;
- k)** a szervezetet képviselőjének és cégjegyzésének módját;
- l)** a tagfelvétel és kizárás szabályait;
- m)** a kilépés bejelentésének feltételeit;
- n)** a tagfelvételi és kizárási ügyekben eljáró testületet, az eljárás szabályait, valamint a tag kizárásának lehetséges okait;
- o)** a volt taggal (örökösével, jogutódával) való elszámolás szabályait;
- p)** a szervezetet és a tag gazdasági együttműködésére – beleértve, amennyiben a szervezetet indulásához szükséges, a működési alap létrehozására - vonatkozó feltételeket;
- q)** pótbefizetés és a tagi kölcsön feltételeit;
- r)** a közösségi alap felosztásának elveire vonatkozó szabályokat;
- s)** a szervezetet által nyújtott, illetve támogatott kulturális, oktatási, szociális szolgáltatások tárgyát, alapvető elveit és feltételrendszerét;
- t)** mindazt, amit e törvény kötelezően előír.

(7) Szükség szerint az alapszabályban kell rendelkezni:

- a)** az alapszabályt kiegészítő más szabályzatok megalkotásának lehetőségéről és elfogadásának rendjéről különös tekintettel a szervezeti és működési szabályzatra, az érdekeltségi és gazdálkodási szabályzatra, a közösségi alap felhasználásának szabályozására;
- b)** a szervezetet határozott időre történő alapításáról;
- c)** a közgyűlés hirdetmény útján történő összehívásának módjáról;

d) a szövetkezet szervezeti egységeinek jogköréről és a szövetkezet központi szerveivel való kapcsolattartásuk módjáról;

e) a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás lehetőségének kizárásáról;

f) a taggal való elszámolás késedelme esetén irányadó késedelmi kamatszámítási módjáról;

h) ha a szövetkezetnél működik könyvvizsgáló, akkor az első könyvvizsgálóról (név, lakóhely, székhely).

(8) Az alapszabály e törvény rendelkezéseitől csak más törvény felhatalmazása alapján térhet el.

(9) Az alapszabályt - annak elfogadásakor és módosításakor - a szövetkezet tevékenysége, illetve szakmai-ágazati hovatartozása szerinti Szövetkezeti Szövetségnek véleménynyilvánítás érdekében be kell mutatni, amely vélemény a bejegyzés iránti kérelem melléklete. Amennyiben az adott tevékenységi körre szakmai-ágazati Szövetkezeti Szövetség még nem jött létre, az ellenjegyzésre a 5.§.(4) bekezdés szerinti valamelyik Szövetség illetékességet kell figyelembe venni.

(10) A Szövetkezeti Szövetség az (5) bekezdésben foglalt tevékenysége során megvizsgálja az alapszabálynak a Nemzetközi Szövetkezeti Szövetség által közzétett szövetkezeti elveknek való megfelelését és állásfoglalását külön dokumentumként rögzíti.

(11) A Szövetkezeti Szövetség a véleményezést a hozzá történő beérkezéstől számított 8 napon belül köteles elvégezni. A cégbírószági bejegyzés érdekében történő benyújtás határidejébe a véleményezésre fordított időszak nem számít bele.

(12) A létrehozott szövetkezetnek a tevékenysége alapján illetékes Szövetkezeti Szövetséghez való csatlakozása esetén válik jogosulttá az e törvény alapján meghatározott kedvezményekre.

Törvényességi felügyelet és képviselet

7. § Az ágazati szövetkezet törvényességi felügyeletét külön törvény rendelkezései szerint a szövetkezet székhelye szerint illetékes cégbírószág látja el.

8. § (1) Harmadik személyekkel szemben, továbbá bíróságok és más hatóságok előtt a szövetkezetet

a) az igazgatóság elnöke , valamint az igazgatóság tagjai (igazgatóság hiányában: az igazgató elnök),

b) a (2) figyelembe vételével más tag

c) a munkavállalói jogviszonyú ügyvezető igazgató,

az alapszabály felhatalmazása alapján képviselheti.

(2) Az (1) *bekezdés* a) és c) pont szerinti személyek cégjegyzési joga - a pénzügyi szolgáltatást nyújtó szövetkezetek kivételével - önálló. Az (1) b) pont szerinti személyek, valamint igazgatóság által erre felhatalmazott további munkavállalók cégjegyzésének érvényességéhez két önálló képviseleti joggal rendelkező személy együttes aláírása szükséges.

(3) Az alapszabályban meghatározott esetekben a közgyűlés határozata korlátozhatja az igazgatóság elnökének, vagy tagjának képviseleti jogát, a korlátozás harmadik személyekkel szemben hatálytalan. A korlátozás megsértéséből eredő károkért az igazgatóság tagjai a szövetkezettel szemben egyetemlegesen felelnek.

II. Fejezet

AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZETEK VAGYONA ÉS GAZDÁLKODÁSA

A szövetkezet vagyona

9.§ A szövetkezet vagyona a szövetkezet saját tőkéje, amely magában foglalja a részjegytőkét (jegyzett tőkét), a jegyzett, de be nem fizetett tőkét, a tőketartalékot, az eredménytartalékot, a lekötött tartalékot (ezen belül a működési alapot és a közösségi alapot), az értékelési tartalékot, valamint a tárgyév mérleg szerinti eredményét.

10.§ (1) A szövetkezet részjegy- tőkéje (jegyzett tőke) a tagok vagyoni hozzájárulásainak összege, amelyek teljesítését, illetve az erre vonatkozó kötelezettségvállalást a tagok részére kiállított részjegyek igazolják. A részjegy a szövetkezeti tag tagsági jogviszonyát, ezzel összefüggésben a tagnak a tagsági jogviszonyból eredő jogait, illetve kötelezettségeit a számára kiállított okiratként tanúsítja. A részjegy szolgál alapjául a tagsági viszony megszűnésekor a taggal való elszámolásnak.

(2) A részjegyen fel kell tüntetni

a) a szövetkezet nevét, székhelyét;

b) a tag nevét (cégét), lakóhelyét (székhelyét);

c) a tag által vállalt és teljesített vagyoni hozzájárulás összegét;

d) a részjegy kiállításának időpontját, a részjegy kiállítására jogosult személy aláírását.

(3) A részjegy- tőke (jegyzett tőke) alapításkori értékét az alapszabály határozza meg.

(4) A természetes személyek többségi részvételével alapított szövetkezet részjegy- tőkéje nem lehet kevesebb ötszázezer forintnál.

(5) A másodlagos szövetkezet, és a szövetkezeti vállalat részjegy- tőkéje nem lehet kevesebb ötmillió forintnál.

(6) A szövetkezeti hitelintézet részjegy- tőkéjének legalacsonyabb összegére a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban Hpt.) rendelkezése irányadó.

11. § (1) A tagnak vagyoni hozzájárulásként az alapszabályban meghatározott számú és névértékű részjegyet kell jegyeznie.

(2) 200 főnél nagyobb taglétszámú szövetkezet esetében egy tag a Ptk.-ban meghatározottnál alacsonyabb, legfeljebb 2 %-os részjegy- tőke hányaddal rendelkezhet.

(3) Az igazgatóság elnöke és tagjai, illetve az elnök, valamint az alkalmazottak – amennyiben egyben tagok is – a részjegy tőkéből együttesen legfeljebb 35%-kal részesedhetnek, de egy tag részesedése ekkor sem haladhatja meg a (2) bekezdés szerinti mértéket.

(4) Az alapszabály a (2) és (3) bekezdésben foglaltaknál kisebb arányt is előírhat.

(6) A részjegy – a szociális szövetkezet és iskolaszövetkezet kivételével - a szövetkezet adózott eredményéből részesedésre jogosít.

(7) A részjegy nem pénzbeli hozzájárulás formában történő teljesítése esetén a tag munkavégzésre vagy más személyes közreműködésre, illetve szolgáltatás nyújtására irányuló kötelezettségvállalását – az e törvényben meghatározott kivételt leszámítva- nem pénzbeli hozzájárulásként figyelembe venni nem lehet. A nem pénzbeli hozzájárulást nyújtó tag a hozzájárulás szolgáltatásától számított öt éven át helytállni tartozik a szövetkezetnek azért, hogy a hozzájárulás megjelölt értéke nem haladja meg a hozzájárulásnak a szolgáltatás idején

fennállott értékét. Azok a szövetkezeti tagok, akik valamelyik tag által szolgáltatott nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás értékét tudomásuk ellenére a valódi értéket meghaladó értéken fogadtatták el a szövetkezettel, vagy akik egyébként csalárd módon jártak el, korlátlanul és egyetemlegesen felelnek az ebből eredő kárért. A felelősség alóli felmentés a szövetkezet hitelezőivel szemben semmis.

A közösségi alapra vonatkozó külön szabályok

12.§ (1) A szövetkezet közgyűlése a részjegy- tőkén (jegyzett tőkén) felüli vagyon egy részét a szövetkezet szociális, oktatási céljait szolgáló közösségi alapba helyezheti és azt a lekötött tartalékban kell nyilvántartani.

(2) A közösségi alap felhasználására vonatkozó alapvető elveket és szabályokat az alapszabályban kell meghatározni. Ennek keretében rendelkezni kell a szövetkezet jogutód nélküli megszűnése, illetőleg gazdasági társasággá való átalakulása esetén a közösségi alap más szövetkezet, illetőleg szövetkezeti szövetség részére való átadásáról.

(3) A szövetkezet közgyűlése meghatározhat a lekötött tartalékban nyilvántartásba kerülő olyan vagyonelemeket, amely közösségi célokat szolgálva a szövetkezet fel nem osztható vagyonaként szolgál, és amelyet a szövetkezet megszűnése, gazdasági társasággá történő átalakulása esetén a (2) bekezdés szerint kell átruházni.

13.§ (1) A közösségi alap fel nem osztható szövetkezeti vagyonnak minősül.

(2) A közösségi alap képzése az eredménytartalékból a lekötött tartalékba való átvezetéssel történik.

(3) A 21. § (2) bekezdése szerint teljesített juttatások és támogatások, valamint az ezeket terhelő adók és járulékok közösségi alapból felhasznált összegét a lekötött tartalékból az eredménytartalékba kell átvezetni.

(4) A számviteli törvény szerinti tárgyevi beszámolót elfogadó közgyűlés határozza meg, hogy a közösségi alap rendelkezésre álló állományának hány százaléka erejéig lehet a tárgyévet követő évben juttatásokat és támogatásokat teljesíteni. A beszámolónak a közgyűlés elé terjesztése előtt az alapból történő felhasználásra vonatkozó javaslatához a szövetkezet közgyűlése által felhatalmazott országos szövetkezeti szövetség nyilatkozatát be kell szerezni.

Tagi kölcsön

14. §. (1) A szövetkezet tagja a szövetkezetnek kamatmentesen vagy kamat ellenében kölcsönt nyújthat (tagi kölcsön), ha az alapszabályban meghatározott kötelező vagyoni hozzájárulását már teljesítette.

(2) A szövetkezet számára nyújtott tagi kölcsönt csak a szövetkezet céljainak megvalósítására szabad felhasználni.

(3) A tagi kölcsön nyújtásának elveit a közgyűlés határozza meg, annak igénybevételi lehetőségét, felhasználásának és visszafizetésének rendjét meghatározó szabályzatot az igazgatóság fogadja el.

15. § (1) A tagi kölcsön mértékét, lejáratát, nyújtásának, visszafizetésének, felmondásának rendjét és a kamat mértékét meghatározó szabályzat alapján a kölcsönről szóló közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

(2) A tagi kölcsönre adott kamat mértéke nem haladhatja meg a kölcsönszerződés időpontjában érvényes jegybanki alapkamat mértékét.

(3) A szövetkezetnek nyújtott tagi kölcsönök együttes összege nem haladhatja meg a

saját tőke kétszeresét.

Az ágazati szövetkezetek gazdasági tevékenysége

16. § (1) A szövetkezet minden olyan tevékenységet folytathat, amelyet törvény szövetkezet számára nem tilt.

(2) A szövetkezet gazdasági tevékenységet - ideértve gazdasági társaság alapítását és az abban való tagsági részesedés szerzését is - a tagjai gazdasági tevékenységével összefüggésben, annak eredményessége érdekében, igényeiknek kielégítése céljából végezhet. A szövetkezet e tevékenysége a tagjaival folytatott együttműködést - azaz nem üzletszerű tevékenységet - és a harmadik személyek vonatkozásában végzett üzletszerű gazdasági tevékenységet foglalja magába.

17. § (1) Szövetkezet csak olyan gazdasági társaság alapítója, illetőleg tagja lehet, amelyben a felelőssége nem haladja meg az általa szolgáltatott vagyoni hozzájárulás összegét.

(2) Szövetkezet olyan gazdasági társaság létrehozásában vehet részt, vagy olyanba léphet be, amelynek döntéshozatal rendje a szövetkezeti érdekeket nem veszélyezteti.

18. § (1) A szövetkezet a tulajdonában álló és a tagok vagy mások által használatába adott eszközökkel gazdálkodik.

(2) A szövetkezet a tartozásaiért a saját vagyonával felel.

(3) A szövetkezeti tag a szövetkezet tartozásaiért a részjegyével felel.

A szövetkezet és a tag gazdasági együttműködése

19. § (1) A szövetkezet és a tag gazdasági együttműködését az alapszabály a szövetkezet céljaihoz igazodóan részletesen meghatározza.

(2) A szövetkezet a tagjaival folytatott gazdasági együttműködés során nem törekszik saját nyereségre. A szövetkezet az alapszabályában meghatározott módon és mértékben a tagok számára a velük folytatott gazdasági együttműködés adózott eredményét annak arányában visszajuttatja.

(3) A tagnak a szövetkezettel való gazdasági együttműködés keretében teljesítendő feladatait, illetve vállalásait, valamint az általa igénybe vett szövetkezeti szolgáltatások felsorolását - az alapszabály keretei között - a felek tagsági megállapodásban szabályozzák, amelynek tartalma - a szövetkezet tevékenységének figyelembe vételével - kiterjed:

a) a tagok fogyasztási szükségleteinek kielégítésére és vásárlási visszatérítés nyújtására;

b) a tagok anyagi tevékenységét elősegítő, azt kiegészítő közös vállalkozásra;

c) a tagok munkalehetőséghez juttatására, szociálisan hátrányos helyzetük egyéb módon való javítására;

d) diákok és az oktatási intézmények együttműködésével működő iskolaszövetkezetek esetén a diákok munkalehetőségeinek megteremtésére, valamint az oktatási feltételek javítására;

e) a gazdasági együttműködés konkrét módjához igazodó egyéb formára.

(4) Az oktatási intézmény és az iskolaszövetkezet kapcsolatának szabályozása keretében meg kell határozni az oktatási intézmény részére végzett munka és az e tevékenységből származó adózott eredmény felosztása ellenőrzésének rendjét. E szabályozásnál közoktatási intézményben az iskolai, kollégiumi diákönkormányzatot és az iskolai, kollégiumi szülői szervezetet egyetértési jog illeti meg.

Személyes közreműködés és munkavégzés az ágazati szövetkezetben

20. § (1) A tagok személyes közreműködésének módozatait az alapszabályban a szövetkezet sajátosságainak megfelelően a szövetkezet főtevékenységének ellátásához való hozzájárulással összefüggésben kell meghatározni.

(2) Az alapszabály a személyes közreműködés egyik módjaként munkavégzési kötelezettséget is előírhat. Ennek alapján a tag és a szövetkezet munkaszerződést, vállalkozási vagy megbízási szerződést köt. A munkaviszonyra a Munka Törvénykönyve, a vállalkozási és megbízási jogviszonyra a Ptk. szabályait kell alkalmazni.

(3) A szövetkezeti tagsági jogviszony megszűnése - a tag halálától eltekintve - a munkaviszonyra és a vállalkozási (megbízási) jogviszonyra nincs kihatással.

Juttatások és támogatások a tagok, valamint hozzátartozóik részére

21. § (1) A szövetkezeti szolidaritás elvének megfelelően a közgyűlés hatáskörébe tartozóan elkészített szabályzatban meg kell határozni a természetes személy tagok, valamint hozzátartozóik számára biztosítandó juttatások és támogatások formáit, odaítélésének feltételeit, eljárási rendjét.

(2) A juttatások és támogatások lehetnek

a) szociális juttatások (szociális segély, lakásépítési támogatás gyermekneveléshez, gyógyszervásárláshoz, betegápoláshoz nyújtott segély, keresőképtelenség esetén biztosított segély, temetési segély, étkezési hozzájárulás, nyugdíj-kiegészítés, üdülési támogatás);

b) oktatási támogatások (képzési-továbbképzési támogatás, szakmai és nyelvtanfolyamokon való részvétel támogatása, ösztöndíj biztosítása);

c) kulturális támogatások (amatőr kulturális csoportok, hagyományőrző együttesek tagjainak támogatása, kulturális rendezvényeken való részvétel támogatása);

d) közművelődési tevékenység támogatása (ismeretterjesztő előadások és kiadványok finanszírozása, szakmai célú rendezvényeken való részvétel finanszírozása);

e) sporttevékenység támogatása (amatőr és tömegsport rendezvények támogatása);

f) egyéb, a szövetkezet céljához igazodó támogatások és juttatások biztosítása.

A juttatások és támogatások finanszírozása

22. § A szövetkezet az adózás utáni eredményének a közgyűlés által meghatározott mértékében közösségi alapot képez a 13.§.(3) bekezdés szerint, a 21.§- ban meghatározott juttatások és támogatások, valamint az azokat terhelő adók és járulékok fedezete céljára.

Az ágazati szövetkezet adózás utáni eredményének felosztása

23. § (1) A közgyűlés - az igazgatóságnak a felügyelő bizottság véleményével együtt előterjesztett javaslata alapján, a számviteli törvény szerinti beszámoló ismeretében - dönt az adózás utáni eredmény felhasználásáról.

(2) A közgyűlés meghatározza, hogy a szövetkezet gazdasági tevékenységéből származó, adózás utáni eredmény mekkora

a) rész jár a tagi befektetői és befektetőtagi átalakított befektetői részjegyek után addig az időpontig, ameddig a szövetkezet a 2006. évi X. törvény hatálya

alatt áll.

b) hányadát osztja szét a tagok között a szövetkezettel való gazdasági együttműködésük arányában;

c) hányadát helyezi a lekötött tartalékon belül elkülönített közösségi alapba;

d) hányadát osztja szét a tagok között a részjegyeik arányában;

e) hányadát fordítja egyéb célra.

(3) A szociális szövetkezet közgyűlése - a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően - a szociális szövetkezet nyilvántartásba vételét követő két üzleti évben nem dönthet az adózás utáni eredménynek a tagok részére történő bármilyen jogcímen történő pénzbeli kifizetéséről. A szociális szövetkezet és iskolaszövetkezet az adózás utáni eredményét - a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően - a létesítő okiratban meghatározott közhasznú tevékenységének megvalósítására fordítja.

III. Fejezet

FELELŐSSÉGI VISZONYOK AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZET ÉS TAGJA TEKINTETÉBEN

24.§ (1) A szövetkezet a tagjának jogellenesen okozott kárért a polgári jog általános szabályai szerint felel.

(2) A szövetkezet - vétkességére tekintet nélkül - köteles a tagjának megtéríteni azt a kárt, amely

a) a tagot a tagsági jogviszony keretében történő munkavégzés során érte;

b) a munkahelyre szokásosan bevitt dolgokban keletkezett.

(3) Nem terheli a szövetkezetet a (2) bekezdés szerint felelősség, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a tag elháríthatatlan magatartása okozta. Ennek hiányában is mentesül a szövetkezet a kár azon részének megtérítése alól, amelyet a tag vétkes magatartása idézett elő.

(4) A szövetkezet nevében eljáró tag károkozása esetén a károsulttal szemben a szövetkezet tartozik felelősséggel. A szövetkezet a károkozóval szembeni igényét a 17. § (2) bekezdésben foglaltak szerint érvényesítheti.

25. § (1) A tag a szövetkezetnek okozott kárért a polgári jog általános szabályai szerint felel, kivéve, ha a tag a szövetkezettel fennálló munkajogviszony keretében okoz kárt.

(2) A Munka Törvénykönyvének szabályait kell alkalmazni a munkajogviszony jellegű munkavégzéssel összefüggésben a tag által a szövetkezetnek okozott károk esetében.

IV. fejezet

AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZETEK IRÁNYÍTÁSA

26. § (1) Az ágazati szövetkezetek legfőbb döntéshozó testülete a közgyűlés.

(2) A 2.§ szerint meghatározottak mellett az ágazati szövetkezet közgyűlésének hatáskörébe tartozik:

a) a tagot kizáró határozat felülvizsgálata;

b) döntés szövetkezeti szövetségbe történő belépésről, illetőleg az abból történő kilépésről;

c) döntés a szövetkezeti befektetői és átalakított befektetői részjegyek után járó részesedés mértékéről arra az időszakra terjedően, ameddig a szövetkezet a 2006.évi X. törvény hatálya alatt áll;

- d) döntés a tagi kölcsön elveiről, szabályairól;
- e) döntés a részjegyek névértékének megváltoztatásáról.

(3) A közgyűlés az egyes döntésekre vonatkozóan a Ptk.-ban előírt kötelező szavazati arány érvényesítése mellett hozhat határozatot. Ezen túlmenően az egyszerű többségi szavazás érvényes, kivéve a (2) e)-re vonatkozó döntést, ahol a határozathoz a szövetkezet összes tagja kétharmadának szavazata szükséges.

(4) Ha az alapszabály lehetővé teszi, hogy a tagok - közgyűlés összehívása nélkül - írásban szavazzanak, az alapszabályban részletesen meg kell határozni az írásbeli szavazás eljárási szabályait, valamint azt a módot, ahogyan a tagok a döntésről és annak időpontjáról tájékoztatást kapnak. Nem hozható döntés írásbeli eljárással az alapszabályról, a vezető tisztségviselők és a felügyelőbizottság választásáról, a szervezeti átalakulásról, a szövetkezet felszámolásáról, illetve az azzal összefüggő egyezségről, a pótbefizetésről, a részjegyek névértékének megváltoztatásáról.

(5) Megismételt közgyűlés csak az eredeti napirendre felvett kérdésekben hozhat határozatot, de nem dönthet:

- a) az alapszabály módosításáról;
- b) szervezeti átalakulásról;
- c) a szövetkezet felszámolásáról, illetve az azzal összefüggő egyezségről;
- d) a tagi kölcsön elveiről, szabályairól
- e) a részjegyek névértékének megváltoztatásáról.

(6) A pénzügyi szolgáltatást nyújtó szövetkezetek alapszabálya lehetővé teheti a (3) a)-d) korlátozás feloldását.

27.§ (1) Az ágazati szövetkezetek irányítását a tagság képviseletében az igazgatóság, 15 főnél kisebb taglétszám esetén az igazgató elnök végzi. A legalább 3 főből álló igazgatóság e tevékenysége – alapszabályban rögzített viszonylatot leszámítva – nem minősül munkaviszonynak, vagy egyéb jogviszonyban végzett munkatevékenységnek. Az igazgatóság tagjait e tevékenységükkel összefüggésben a közgyűlés által meghatározott költségtérítés illeti meg.

(2) Az ágazati szövetkezetek tevékenységi operatív irányítását az igazgatóság (igazgató elnök) felügyelete mellett az ügyvezető igazgató látja el. Az alapszabály rendelkezhet úgy is, hogy az operatív irányítási feladatokat is az igazgatóság (illetve az elnök) látja el. Az ágazati szövetkezetek ügyvezető igazgatói feladatát ellátó személy a szövetkezet vezető tisztségviselőjének minősül, rá tagsági viszony nélkül is a vezető tisztségviselőkre vonatkozó szabályok vonatkoznak.

(3) Az ágazati szövetkezet vezető tisztségviselője a Ptk.-ban meghatározott összeférhetlenségi szabályokon túl magánszemélyként sem folytathat a szövetkezet főtevékenységével azonos gazdasági tevékenységet.

(4) A vezető tisztségviselők az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal, a szövetkezet érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni feladataikat. A jogszabályok, az alapszabály, a közgyűlés által hozott határozatok, illetőleg köteleességeik vétkes megszegésével a szövetkezetnek okozott kárért a polgári jog általános szabályai szerint egyetemlegesen felelnek a szövetkezettel szemben, akkor is, ha a szövetkezettel munkaviszonyban állnak.

(5) Nem terheli az (4) bekezdés szerinti felelősség azt a vezető tisztségviselőt, aki a határozat ellen szavazott, vagy az intézkedés ellen tiltakozott, és tiltakozását a felügyelő bizottságnak bejelentette.

(6) A szövetkezet fizetésektelenségével fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az operatív irányítást ellátó vezető tisztségviselő feladatait a szövetkezet hitelezői, az

igazgatóság (igazgató elnök) a tagság érdekeinek elsődlegessége alapján köteles ellátni.

V. Fejezet

AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZET TAGSÁGI VISZONYAINAK KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

A tagsági viszony létrehozásával és megszüntetésével kapcsolatos eljárási szabályok

28.§ (1) Az alapszabály meghatározhatja a szövetkezet céljából következő azon ismérveket, amelyek a tagfelvételi kérelmek elbírálása során irányadók. Tilos a tagok felvételénél hátrányos megkülönböztetést tenni faj, nem, nyelv, vallás, politikai meggyőződés, nemzeti vagy társadalmi származás, illetve hovatartozás szerint. A tagok felvételénél, továbbá a tagok jogainak és kötelességeinek meghatározásánál a (2) figyelembe vétele mellett az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az egyenlő bánásmód elvét nem sérti az a tagfelvételi kérelmet elutasító döntés, amely a jelen törvény szövetkezetet kötelező előírásaira, a szövetkezeti célokra és tevékenységi körökre, illetőleg a szövetkezet gazdasági körülményeire tekintettel született.

(2) A 20.§ (1) szerinti kötelezettséget vállaló tagok az ágazati szövetkezet teljes jogú tagjai. A szövetkezet személyes közreműködést nem vállaló tagjainak jogait az alapszabály az egyenlő bánásmód sérelme nélkül a teljes jogú tagokhoz képest korlátozhatja.

(3) A tagfelvételtől az alapszabályban meghatározott testület dönt, a felvételi kérelem benyújtását követő legközelebbi ülésén. Az alapszabályban meghatározott testület a kérelem elbírálása során vizsgálja

- a) a tagfelvétel e törvényben foglalt feltételeinek meglétét, valamint
- b) azt, hogy a kérelmező képes-e részt venni a szövetkezet tevékenységében.

(4) A kérelmező a felvételi kérelmet elutasító döntés ellen a soron következő közgyűléshez fordulhat.

(5) A szövetkezet igazgatósága kizárhatja azt a tagot, aki - neki felróható módon -

- a) a szövetkezet érdekeit sértő vagy veszélyeztető magatartást tanúsít, vagy
- b) a tagsági jogviszonyból eredő kötelezettségeinek - az alapszabályban meghatározott időtartam alatt - felszólítás ellenére sem tesz eleget.

(6) Az igazgatóság kizárást tárgyaló ülésére az érintett tagot meg kell hívni. A kizárásról indoklással ellátott határozatot kell hozni, s azt az érintett taggal írásban is közölni kell.

(7) A kizárásról hozott határozat ellen a tag a határozatról való tudomásszerzéstől számított 30 napon belül a közgyűléshez fordulhat, e napirend tárgyalása során azonban nem gyakorolhatja a szavazati jogát. A tag a közgyűlés kizárásról hozott vagy a kizárást megerősítő határozatának felülvizsgálatát a bíróságtól kérheti. A keresetindításnak halasztó hatálya van.

VI. Fejezet

AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZETEK SZERVEZETI VÁLTOZÁSAIVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK

29.§ (1) A szövetkezetek a tevékenységük körébe tartozó egy vagy több feladat

megvalósítására - a kölcsönös együttműködés elve alapján - társulhatnak. A társulás lehet:

a) közös vállalkozás, amelynek során a közös célok elérése érdekében különálló szervezettel és jogi személyiséggel rendelkező gazdálkodó szervezetet vagy gazdasági társaságot hoznak létre;

b) szövetkezeti vállalat;

c) másodlagos szövetkezet.

(2) Szövetkezetek szerződéssel szövetkezeti vállalatot alapíthatnak, illetőleg ilyen vállalat alapítására vagy fenntartására más szövetkezetekhez csatlakozhatnak. A szövetkezeti vállalat döntéshozatalát meghatározó szavazati arányokban a szövetkezetek többségének folyamatosan fenn kell állnia. A szövetkezeti vállalatok az állami kedvezményeket a szövetkezeti vállalat szövetkezeti hányadának arányaiban vehetik igénybe.

(3) Szövetkezetek e törvény keretében kizárólag szövetkezetek részvételével tagszövetkezetek részére történő közös szolgáltatások biztosítására önálló jogi személyiséggel rendelkező másodlagos szövetkezeteket hozhatnak létre. A másodlagos szövetkezetek létrehozására, működésére e törvény intézkedései alkalmazandók.

Ágazati szövetkezetek egyesülése

30. § (1) Két vagy több szövetkezet külön-külön tartott közgyűlésen elhatározhatja, hogy új szövetkezetté olvad össze, vagy az egyik szövetkezet a másikba beolvad.

(2) Az egyesülő szövetkezetek közös közgyűlésen állapítják meg az új szövetkezet alapszabályát, és a testületi szervekbe - az átalakulás szabályai szerint - megválasztják a tisztségviselőket.

(3) Iskolaszövetkezet csak más iskolaszövetkezettel egyesülhet.

A szövetkezetek szétválása és kiválás

31. § (1) A szétválás/kiválás kezdeményezését követően az igazgatóság köteles harminc napon belül összehívni a szövetkezet szétválását/kiválását előkészítő közgyűlést.

(2) Az előkészítő közgyűlésen döntenek a tagok a szétválás módjáról és arról, ki, melyik szövetkezethez akar tartozni.

(3) Az előkészítő közgyűlésen tett, illetve az írásbeli nyilatkozatok alapján az igazgatóság köteles vagyonmegosztási javaslatot készíteni, amelyet a felügyelő bizottsággal és a független könyvvizsgálóval kell véleményeztetnie.

32.§ (1) A szétválással létrejövő szövetkezetek a szétválás előtt keletkezett kötelezettségeikért - valamennyi hitelező hozzájárulásával kötött megállapodás hiányában - az egymás közötti vagyonmegosztás arányában felelnek. Ha a kötelezettség a szétválást követően merül fel, a jogutód szövetkezetek felelőssége egyetemleges.

33. § Kiválás esetén a kiválással érintett szövetkezet fennmaradása mellett annak kiváló tagjai együttesen csak új szövetkezetet vagy korlátozott felelősségű társaságot, illetve részvénytársaságok hozhatnak létre.

34. § (1) A kiválás előtti kötelezettségeikért (tartozásokért) a jogutód szervezetek az egymás közötti megosztás arányában felelnek. Ha a kötelezettség csak a megosztást követően keletkezik, a jogutód szervezetek felelőssége egyetemleges.

(2) Ha a kiválás alapján gazdasági társaság jön létre, a fel nem osztható vagyon teljes egészében a szövetkezetnél marad.

Ágazati szövetkezet gazdasági társasággá való átalakulása és a társaság szövetkezetté történő visszaalakulása

35. § (1) A szövetkezet - a szociális szövetkezet és iskolaszövetkezet kivételével - korlátolt felelősségű társasággá vagy részvénytársasággá alakulhat át.

(2) A szövetkezet gazdasági társasággá történő átalakulása esetén a fel nem osztható szövetkezeti vagyon a 11. § (4) bekezdése szerinti szövetkezetet, illetve szövetkezeti szövetséget illeti meg.

(3) Az igazgatóság köteles az előkészítő közgyűlés elé olyan indítványt terjeszteni, amely

- a)** tájékoztatást ad az átalakulással elérni kívánt gazdasági célról, az ahhoz szükséges eszközökről, a szövetkezeti tagok és a munkavállalók jövőbeni helyzetéről;
- b)** javaslatot tartalmaz a választott társasági formára;
- c)** ismerteti az indítványozók és az igazgatóság álláspontját.

36. § Szövetkezetnek korlátolt felelősségű társasággá történő átalakulása esetén az átalakulási határozatnak tartalmaznia kell:

- a)** az átalakulást kezdeményező szövetkezet és a létrejövő társaság nevét, székhelyét,
- b)** az átalakuló szövetkezet vagyonmérlegét,
- c)** a társaság vagyonának, illetőleg jegyzett tőkéjének értékét,
- d)** a társasági szerződés lényegi tartalmát,
- e)** az átalakulás időpontját,
- f)** a társaság vezető tisztségviselőinek nevét és lakóhelyét, valamint
- g)** az egyes tagokat megillető törzsbetét összegének meghatározását.

37. § (1) Szövetkezetnek részvénytársasággá történő átalakulása esetén az átalakulási határozatnak a 36. § a) - c), valamint e) - f) pontjaiban foglaltakon kívül tartalmaznia kell:

- a)** a szövetkezet vagyonmérlege alapján az egyes tagok vagyoni hozzájárulására jutó saját tőke értékét és az annak megfelelő részvény névértékét;
- b)** a részvények számát, névértékét;
- c)** az egyes részvényfajták ismertetését;
- d)** az alapszabály lényegi tartalmát;
- e)** a felügyelő bizottság tagjainak nevét és lakóhelyét, valamint a könyvvizsgálónak az adatait.

(2) A szövetkezet átalakulásával létrejövő részvénytársaság csak zártkörűen alapítható.

38. § Ha a szövetkezet gazdasági társasággá alakul át, az átalakulás során a gazdasági társaságokról szóló törvénynek a pénzbeli hozzájárulás arányára és összegére vonatkozó előírásai nem alkalmazhatók. Egyebekben az átalakulásra a gazdasági társaságokról szóló törvényt kell alkalmazni.

39. § Az átalakulással megszűnő szövetkezet azon tagjaival, akik nem kívánnak a létrejövő gazdasági társaság tagjaivá válni, e törvény szabályai szerint el kell számolni.

40.§ (1) társaság szövetkezetté történő visszaalakítása esetén értelemszerűen kell alkalmazni a 89.§ (3) bekezdésben leírtakat az alábbiak szerint:

(2) Az igazgatóság köteles az előkészítő közgyűlés elé olyan indítványt *terjeszteni*, amely tájékoztatást ad a visszaalakulással elérni kívánt gazdasági célról, az ahhoz szükséges eszközökről, a társasági tagok és a munkavállalók jövőbeni helyzetéről;

- b) javaslatot tartalmaz a választott szövetkezeti formára;
- c) ismerteti az indítványozók és az igazgatóság álláspontját.

(3) A társaság szövetkezetté való visszaalakulását jóváhagyó határozatnak tartalmaznia kell:

a) a társaság vagyonmérlege alapján az egyes tagok vagyoni hozzájárulására jutó saját tőke értékét és az annak megfelelő üzletrész vagy részvény névértékét;

b) az üzletrészek illetve részvények számát, névértékét;

c) részvénytársaság esetében az egyes részvényfajták ismertetését;

d) az alapszabály lényegi tartalmát;

e) a felügyelő bizottság tagjainak nevét és lakóhelyét, valamint

f) az átalakulás könyvvizsgálójának az adatait.

(4) Az átalakulással megszűnő társaság azon tagjaival, akik nem kívánnak a létrejövő szövetkezet tagjaivá válni, a gazdasági társaságokról szóló törvény szabályai szerint el kell számolni.

Az átalakulás, visszaalakulás cégbejegyzése utáni feladatok

41. § (1) A jogutód szervezet (szervezetek) cégbejegyzésével egyidejűleg - beolvadás esetében az átvevő szövetkezet, valamint kiválás esetén a jogelőd szövetkezet kivételével - a jogelőd szövetkezetet, illetve társaságot törölni kell a cégjegyzékből.

(2) Az átalakulással és visszaalakulással létrejövő szervezetek cégbejegyzését követő kilencven napon belül mind a jogelődre, mind a jogutódra vonatkozóan a cégbejegyzés napjával végleges vagyonmérleget kell készíteni. A végleges vagyonmérlegre vonatkozó részletes szabályokat a számviteli törvény tartalmazza.

VII. Fejezet

AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZET MEGSZÚNÉSE

42. § A szövetkezet a cégjegyzékből való törléssel szűnik meg.

43. § (1) A szövetkezet megszűnik, ha

a) az alapszabályban meghatározott időtartam eltelt;

b) a közgyűlés elhatározza a jogutód nélküli, vagy jogutódlással való megszűnését;

c) tagjainak száma az e törvényben meghatározott szám alá csökken és hat hónapon belül nem jelentenek be megfelelő számú új tagot a cégbíróságon;

d) a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja;

e) a bíróság felszámolási eljárás során megszünteti.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően, az iskolaszövetkezet megszűnik, illetve az alapszabály rendelkezései szerint szövetkezetté alakul át, ha

a) az oktatási intézmény megszűnik, vagy az oktatási intézmény kilép az iskolaszövetkezetből, és a megszűnéstől vagy kilépéstől számított hat hónapon belül nem lép be tagként másik oktatási intézmény,

b) a nem tanuló hallgató tagok száma tartósan, legalább egy tanítási évig a taglétszám tizenöt százaléka fölé emelkedik.

44. § (1) Ha a szövetkezet jogutód nélkül szűnik meg, a felszámolás miatti megszűnés kivételével - törvény eltérő rendelkezése hiányában - végelszámolásnak van helye.

(2) A szövetkezet végelszámolására a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény irányadó, a (3) bekezdésben foglalt eltéréssel.

(3) A cégbíróság által kirendelt végelszámoló, illetőleg a végelszámoló szervezet nevében eljáró személy (a továbbiakban együtt: végelszámoló) csak az lehet, aki megfelel a vezető tisztségviselők összeférhetetlenségére és a szakmai követelményekre vonatkozó szabályoknak.

45. § (1) A felszámolási eljárás, illetőleg a végelszámolás befejezése után fennmaradó vagyoni eszközöket, a 12.§ (3) bekezdésében foglalt kivétellel, a tagok között - vagyoni hozzájárulásuk arányában - fel kell osztani, és részükre ki kell fizetni a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényben, valamint a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényben foglalt határidők betartásával.

(2) Ha iskolaszövetkezet szűnik meg jogutód nélkül, az oktatási intézmény által az iskolaszövetkezet rendelkezésére bocsátott vagyon az oktatási intézményt illet meg

VIII. Fejezet

ÁGAZATI SZÖVETKEZETI SZÖVETSÉGEK

46. § (1) A szövetkezetek - mind a maguk, mind a szövetkezeti tagok érdekeinek védelme, közös tevékenységük anyagi eszközökkel történő előmozdítása érdekében - területi vagy szakmai alapon szerveződő, illetőleg országos szakmai-ágazati érdekképviselői szervezetek hoznak létre.

(2) Országos szakmai-ágazati érdekképviselői szervezetnek minősül az, amelynek kizárólag szövetkezetek, szövetkezeti irányítású vállalatok, illetve szervezetek a tagjai és tagsága legalább 10 megyében tevékenykedik. A szövetkezeti érdekképviselői szervekre az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról szóló törvényt, továbbá a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényben foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. E törvénynek való megfelelésüket a bejegyző bíróságok bizonyítvánnyal igazolják.

(3) Az országos szakmai-ágazati érdekképviselői szervek létrehozhatják a magyar szövetkezeti mozgalom közös, országos érdekképviselői szervét.

(4) Az országos szakmai-ágazati érdekképviselői szervek a nemzetközi szervezetekben is képviselik az érintett magyar szövetkezeteket.

47. § (1) A szövetkezeti érdekképviselői szervek tevékenységi körébe tartozik

a) szövetkezetek alapításának és működésének támogatása, kiemelten a külön jogszabály szerinti szakmai-ágazati ellenőrzési rendszer és intézményvédelmi alap kialakítása, működtetése;

b) a szövetkezetek integrációs, területi, regionális vagy szakmai szempontok szerint történő együttműködésének előmozdítása;

c) a szövetkezetek bel- és külföldre irányuló gazdasági tevékenységének elősegítése;

d) tanácsadás és oktatás a szövetkezetek, illetve azok tagjai részére, elsősorban gazdasági, pénzügyi és jogi kérdésekben;

e) feladataikhoz kapcsolódva oktatási létesítmények alapítása, támogatása, ismeretterjesztő tevékenység folytatása, folyóiratok és egyéb kiadványok útján;

f) a szövetkezetek szociális jellegű tevékenységének anyagi eszközökkel való támogatása;

g) kapcsolattartás, együttműködés hasonló célú bel- és külföldi szervezetekkel, illetve ezek támogatása;

h) a szövetkezeti tevékenység egyes területeinek kutatása.

(2) A szövetkezeti érdek-képviselői szervek, illetőleg az általuk alapított országos szövetség szolidaritási alapot hozhatnak létre az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységek anyagi feltételeinek biztosítása érdekében.

(3) A Kormány a szövetkezeti szövetségek (1) bekezdés szerinti tevékenységéhez az éves költségvetés keretében meghatározott mértékű támogatást nyújt.

48. § (1) A szövetkezeteket vagy azok tagságát érintő javaslatoknak a Kormány vagy az Országgyűlés elé terjesztése előtt ki kell kérni az érintett szövetkezeti szövetség és a szövetkezeti szövetségek által alapított országos szövetség (a továbbiakban együtt: szövetség) véleményét. Ha a szövetség nem ért egyet a javaslattal, a véleményeltérést a Kormánynak, illetve az Országgyűlésnek be kell mutatni.

(2) Az érintett szövetkezeti szövetség és az országos szövetség az érintett miniszternél jogszabályok meghozatalát kezdeményezheti.

AZ EGYES ÁGAZATI SZÖVETKEZETEKRE VONATKOZÓ KÜLÖN SZABÁLYOK

Anyagi javak előállításához kapcsolódó szolgáltatást nyújtó szövetkezetek

IX. Fejezet

Agrárgazdasági szövetkezetek

Az agrárgazdasági szövetkezet célja

49.§ Az agrárgazdasági szövetkezet a mező-és erdőgazdaság, valamint élelmiszeripari ágazatban fő- és kiegészítő tevékenységet folytató szövetkezet, amely fő tevékenységként tagjai számára - azok elsődleges agrárgazdasági termeléséhez, termékeinek piacra juttatásához - szolgáltatásokat, így:

- a) közös beszerzés, értékesítés szervezését;
- b) értékesítést;
- c) feldolgozást;
- d) gépi szolgáltatásokat nyújt, illetőleg;
- e) tagi és bérelt földterületet hasznosítva agrárgazdasági termelést folytat.

Az e fejezet alapján létrehozott szövetkezetek nevében elsődleges tevékenységének megfelelően a „mezőgazdasági”, „erdőgazdasági”, illetve „élelmiszeripari” kifejezésnek szerepelnie kell.

Az agrárgazdasági szövetkezetek tagjai

50. § Az e fejezetbe tartozó szövetkezeteket agrárgazdasági termelők, illetve élelmiszeripari termék előállítók hozhatják létre. A szövetkezet alapszabálya az általános szabályok szerint a jogi személy és jogi személyiség nélküli társaság tagságát is lehetővé teheti, amennyiben a szövetkezet és a jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli társaság között a szövetkezet

tevékenységére vonatkozóan gazdasági és a vezető tisztségviselőkre vonatkozóan személyi összeférhetetlenség nem áll fenn.

A tag és a szövetkezet kapcsolata

51.§ (1) A szövetkezet alapszabályában meg kell határozni a tevékenység megkezdéséhez, a 9.§-ban meghatározott működési alap létrehozásához szükséges – részjegy-tőke feletti – vagyoni hozzájárulás rendelkezésre bocsátásának módját.

52. § (1) A szövetkezet a tagokkal folytatott tevékenysége során a szövetkezet által nyújtott és a tag által igénybevett szolgáltatások arányában - a tag tulajdonosi viszonyain alapulóan - belső üzleti kapcsolatban áll a taggal. Ennek elszámolása a 19.§ (2) bekezdésével összhangban non- profit jelleggel történik.

(2) A szövetkezet adózott eredményéből az üzleti év végén a tagnak a belső üzleti kapcsolat arányában fizethető részesedés. A szövetkezet döntése alapján részesedés állapítható meg a tagi jogviszonyban már nem álló volt tag, illetve alkalmazott személyek számára is.

(3) A tagi szerződésben érvényesülő non- profit elv érvényesülése esetén a szövetkezet és a tag közötti áru- és szolgáltatás cseréjére az adótörvényekben a csoportos adóalanyiságon alapulóan meghatározott kedvezmény vonatkozik.

53.§ A taggal történő elszámolás esetén a jegyzett részjegy- tőke mértékéig történő elszámolás rendjét a 6.§ (6) o. pont határozza meg. Az egyéb vagyoni hozzájárulás tekintetében a fejlesztési célú tagi kölcsön elszámolásának mértékét és időütemezését az alapszabályban kell meghatározni. A tevékenység megkezdéséhez nyújtott – minimális részjegy- tőkén felüli - vagyoni hozzájárulásokra a volt tag nem tarthat igényt, amennyiben a szövetkezet és a tag viszonyában a szolgáltatások igénybevételének lehetőségét a szövetkezet biztosította.

Ágazati szabályokkal való kapcsolat

54.§ (1) Az a szövetkezet, amely megfelel a termelői együttműködések ösztönző EU és nemzeti ágazati szabályozások feltételeinek, a vonatkozó jogszabályokban foglaltak szerint – az alapszabályában a tagok kööttségére, illetve kötelezettségeire vonatkozóan – eltérhet a törvény általános előírásaitól.

(2) A szövetkezet - leszámítva a közvetlen termelői támogatásokat - a tagjai felhatalmazása alapján a termelői regisztráció alapján elérhető ágazati források címzettje lehet.

X. Fejezet Ipari szövetkezetek

55. § (1) A törvény rendelkezéseit azokra a szövetkezetekre kell alkalmazni, amelyek

a) ipari, építőipari termelő, háziipari és népi iparművészeti, továbbá javító és szolgáltató tevékenységet,

b) az ipari tevékenységgel összefüggő beszerzést és értékesítést, továbbá tervező, beruházó és fuvarozó tevékenységet végeznek (a továbbiakban együtt: ipari szövetkezet).

(2) Az e fejezet alapján létrehozott szövetkezetek nevében az „ipari” kifejezésnek szerepelnie kell.

A szövetkezet megalakulása és belső szabályzatai

56. § (1) A szövetkezet a jogszabályok és az alapszabály keretei között – különös tekintettel a 57.§ (1) bekezdésre – alkotja meg a szervezeti és működési, munkaügyi, részesedési, továbbá munkavédelmi szabályzatot. Az alapszabály a termelés jellegének, illetve a termelési szervezésnek megfelelően további szabályzatok alkotását is előírhatja.

(2) A szövetkezet belső szabályzatait az érintett munkavállalók képviselőinek bevonásával az igazgatóság készíti elő és a közgyűlés állapítja meg.

(3) A tagi szerződésben érvényesülő non- profit elv érvényesülése esetén a szövetkezet és a tag közötti áru- és szolgáltatás cseréjére az adótörvényekben a csoportos adóalanyiságon alapulóan meghatározott kedvezmény vonatkozik.

A munkaszervezet

57. § (1) A szövetkezet munka- (termelési) szervezete közös, vagy a tagok egyéni tulajdonát képező műhelyekben (telephelyen) működő vagy más, a gazdasági tevékenység jellegének megfelelő szervezeti egységekből áll.

(2) A szervezeti egység önálló elszámolás alapján is működhet, ha tevékenysége gazdaságilag elhatárolható a többi egység tevékenységétől. A szervezeti és működési szabályzat állapítja meg, hogy mely szervezeti egység működik önálló elszámolás alapján.

(3) A szövetkezet a gazdasági tevékenységét – tevékenységének jellegétől függően - elsősorban közös műhelyekben (telephelyeken) dolgozó vagy bedolgozó tagjaival látja el.

58. § (1) Az alapszabály keretei között a munkaügyi szabályzat határozza meg a tagsági munkavégzésnek azokat a kérdéseit, amelyekben a szövetkezet helyileg különálló vagy elkülönült tevékenységet végző szervezeti egységeiben dolgozó tagok közösségét javaslattételi és véleményezési, továbbá döntési jog illeti meg. Döntési jogot különösen a szervezeti egységben dolgozó tagokat megillető külön kedvezmények és juttatások tekintetében lehet megállapítani.

(2) Az (1) bekezdésben említett szervezeti egységekben - ha az alapszabály a részközgyűléseket nem e szervezeti keretek szerint alakította ki - a közös munka szervezésének és végzésének, továbbá az ott dolgozó tagok közösségét megillető jogok gyakorlásának előmozdítása céljából évenként legalább kétszer termelési tanácskozást kell tartani. A tanácskozáson részt vesz a vezetőség egy tagja.

A tagok munkavégzése

59. § A tag munkavégzésével összefüggő kérdésekben - amennyiben a szövetkezet közös vagyonát képező műhelyben (telephelyen) fő- vagy részfoglalkozású munkavállalóként vesz részt -, a Munka Törvénykönyvének és a végrehajtásáról szóló kormányrendeletnek a munkavégzésre, a munkaidőre és a pihenőidőre, a munka díjazására, továbbá az egészség és testi épség védelmére vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

60. § A tagsági munkavégzéssel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket a jogszabályok keretei között a szövetkezet alapszabálya, más belső szabályzatai és a tagsági viszony létesítésekor megkötendő munka-megállapodás határozzák meg..

61. § (1) A munka-megállapodást a tag és a szervezetet közös megegyezéssel bármikor módosíthatja.

(2) A tagnak nem alacsonyabb munkakörbe, vagy a korábbival legalább azonos személyi alaplunkadíjjal járó munkakörbe való áthelyezéséhez, továbbá személyi alaplunkadíjának a munkadíjazási rendszer vagy forma megváltoztatására tekintettel történő módosításához a tag hozzájárulása nem szükséges.

(3) Ha a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott vezetői munkakört betöltő tag a munka-megállapodásban vállalt munka elvégzésére nem képes, a szervezetet - jogszabályban foglalt korlátok között - más munkakörben helyezheti át.

62.§ A munka-megállapodás hatályát veszti, ha

- (1) a tagsági viszony megszűnik, vagy
- (2) a tag részére öregségi vagy rokkantsági nyugdíjat állapítottak meg.

Pénzügyi szolgáltatást nyújtó szervezetek

XI. fejezet

Szövetkezeti hitelintézetek és szövetkezeti pénzügyi vállalkozások

63.§. (1) Pénzügyi szolgáltatást nyújtó szervezetek a takarékszövetkezetek, hitelszövetkezetek (továbbiakban szövetkezeti hitelintézetek), továbbá a szövetkezeti formában működő, a Hpt. 3.§ (1) bekezdésben meghatározott tevékenységet folytató pénzügyi vállalkozások (továbbiakban pénzügyi vállalkozás).

(2) A törvény e fejezetébe tartozó szervezetek pénzügyi tevékenységét a Hpt. szabályozza.

(3) A szövetkezeti hitelintézetek közül a hitelszövetkezetek betét gyűjtését, és más visszafizetendő pénzeszköz - saját tőkét meghaladó mértékű - nyilvánosságtól történő elfogadását, pénzügyi szolgáltatást, pénzügyi szolgáltatás közvetítését, letéti szolgáltatást, széfszolgáltatást kizárólag tagjai viszonylatában folytathat.

64. § (1) Szövetkezeti formában működő pénzügyi vállalkozást legalább tizenöt tag, szövetkezeti hitelintézetet legalább kétszáz tag alapíthat, illetve működtethet.

(2) Pénzügyi szolgáltatást nyújtó szervezeteknek a Ptk. 3:326.§ bekezdésben meghatározott arányokat a törvény hatályba lépését követő egy esztendőn belül kell teljesíteniük.

(3) Pénzügyi szolgáltatást nyújtó szervezet esetében a részjegy névértéke nem haladhatja meg a tízezer forintot.

(4) Pénzügyi szolgáltatást nyújtó szervezet jegyzett tőkéjében egy tulajdonosnak a közvetett és közvetlen tulajdoni hányada (részese) - a Magyar Állam, a feladatkörében eljáró önkéntes intézményvédelmi alap, valamint az Országos Betétbiztosítási Alap kivételével - nem lehet több tizenöt százaléknál. Az e fejezetbe tartozó szervezeteknek a

11.§-ban meghatározott arányokat a törvény hatályba lépését követő egy esztendőn belül kell teljesíteniük

(5) Pénzügyi szolgáltatást nyújtó szövetkezet esetében a tag csak a szövetkezet tagját hatalmazhatja meg a közgyűlésen történő képviselőre azzal, hogy egy tag kizárólag egy további tagot képviselhet.

(6) Pénzügyi szolgáltatást nyújtó szövetkezet esetében a közgyűlés összehívásáról szóló, a napirendi pontokat is tartalmazó meghívót - a közgyűlés napirendi pontjával kapcsolatos iratok kivételével - kötelező valamennyi tagnak megküldeni, valamint az összehívásról hirdetményt közzétenni. A közgyűlési meghívónak és a hirdetménynek tartalmaznia kell, hogy a tag kérésére az iratokat a szövetkezet hol és mely időpontokban bocsátja rendelkezésre. A közgyűlés által meghozott határozatokról a szövetkezet valamennyi tagját levélben tájékoztatni kell.

65.§ (1) Pénzügyi szolgáltatást nyújtó szövetkezet esetében a tagok létszámától függetlenül lehetőség van arra, hogy az alapszabály küldöttgyűlés működését írja elő.

(2) A pénzügyi szolgáltatást nyújtó szövetkezet alapszabályának a cégbíróságon bejegyzett tőke összegét kell tartalmaznia, vagy arra történő egyértelmű utalást, hogy a jegyzett tőke megegyezik az illetékes cégbíróság által vezetett cégjegyzékben jegyzett tőkeként nyilvántartott összeggel.

(3) A 14.§ (1) bekezdésben foglalt tagi kölcsön feltételeként a pénzügyi szolgáltatást nyújtó szövetkezeteknek alapszabályukban legalább egy esztendő tagsági viszonyt kell meghatározniuk.

(4) A pénzügyi szolgáltatást végző szövetkezeteknek alapszabályukban meg kell határozni azokat az alapelveket, amelyek révén üzletpolitikai kedvezményeket nyújtanak a tagoknak, amennyiben nem csak tagi viszonylatban nyújtanak szolgáltatásokat.

66.§ (1) A pénzügyi szolgáltatást végző szövetkezet esetében a 8.§ (2) bekezdés szerinti cégjegyzésre - ideértve a fizetési számla feletti rendelkezést is - és a hitelintézet nevében a pénzügyi szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos kötelezettségvállalásra két igazgatósági tag, illetve két ügyvezető együttesen jogosult.

(2) Az (1) bekezdés szerinti együttes aláírási jog - a hitelintézet igazgatósága által jóváhagyott belső szabályzatban rögzített eljárási rend szerint - együttes aláírási jogként átruházható. A hitelintézet ügyfelének kérésére be kell mutatni a hitelintézet nevében kötelezettséget vállalók aláírási jogát meghatározó belső szabályzatot.

67. § (1) Pénzügyi szolgáltatást nyújtó szövetkezet tagja, illetőleg örököse (jogutódja) tagsági jogviszonya megszűnéskor a szövetkezet saját tőkéjéből legfeljebb a részjegye összegére tarthat igényt.

(2) Ha a tagsági jogviszony a tag halálával, a jogi személy megszűnésével vagy kilépéssel, kizárással szűnik meg, legfeljebb a megszűnést követő második éves beszámolót megállapító közgyűlés (küldöttgyűlés) napjától számított harmincadik napig a szövetkezet igazgatósága köteles meghosszabbítani a részjegy összegének visszafizetését, ha ennek következtében a szövetkezet saját tőkéje, illetőleg szavatoló tőkéje nem éri el a Hpt. 76. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott tőkekövetelményt.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott esetben - két éven belül - a volt tag, illetőleg örököse (jogutódja) részére azt követően kell esedékessé válásuk sorrendjében a kifizetés teljesíteni, hogy ennek fedezete rendelkezésre áll.

68. § (1) Ahol a Hpt. a jegyzett tőke leszállításához következményeket rendel, ezen következményeket a szövetkezetnél

a) a veszteségrendezés érdekében végrehajtott leszállítás, valamint

b) a (2) bekezdésben szabályozott eltéréssel az adott naptári évben a jegyzett tőke legalább kettő százalékát érintő tőkekivonás

esetében kell alkalmazni.

(2) A Hpt. 73. § (5) bekezdése tekintetében a szövetkezetnél a tőkekivonás mértékétől függetlenül kell elsődlegesen a negatív értéket elszámolni.

(3) Ha a részjegy-tőkét veszteségrendezésre kell felhasználni, a közgyűlés a részjegyek összegét arányosan csökkenti.

Nem anyagi javakat, szolgáltatásokat, illetve közszolgáltatásokat nyújtó szövetkezetek

XII. Fejezet

Fogyasztási szövetkezetek

69. § Az e fejezet alapján létrehozott szövetkezetek nevében főtevékenységének megfelelően a „fogyasztási”, a „fogyasztási és értékesítési”, a „közüzemi szolgáltató” vagy a „szellemi szolgáltató” szövetkezet kifejezésnek szerepelnie kell.

A szövetkezet célja

70. § (1) Fogyasztási szövetkezet a tagok üzleti kapcsolataiban elérhető személyes fogyasztási szükségleteinek előnyösebb és biztonságos kielégítése, életkörülményeik javítása érdekében alapítható.

(2) A fogyasztási szövetkezetek célja, hogy gazdasági eszközökkel képviselje és érvényesítse tagjainak érdekeit, kifejezett együttműködésben más - anyagi javakat előállító - szövetkezeti szektorokkal elősegítse tagjaik, a háztartások és a gazdasági szektor kölcsönös fejlődését.

(3) A szövetkezet e célok együttes megvalósítására - mint általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet -, továbbá a (4) a) - c) pontjai szerinti egyes célok elkülönült megvalósítására alakulhat.

(4) A fogyasztási szövetkezet tevékenysége a elsődlegesen a tagok fogyasztói igényének kielégítése érdekében

a) mezőgazdasági és feldolgozott mezőgazdasági termékek,

b) ipari termékek,

c) közüzemi szolgáltatás,

d) szellemi szolgáltatás,

fogyasztását, illetve igénybe vételét biztosíthatja. A tevékenység egy vagy egyidejűleg több szektort magában foglalhat.

(5) A fogyasztási és értékesítési szövetkezet szolgáltatásai a nem tagok számára is hozzáférhetők.

A szövetkezet megalakulása

71. § Fogyasztási és értékesítési szövetkezetet a működéséhez szükséges induló vagyon egyidejű biztosításával legalább tizenöt személy alapíthat.

Szervezeti és működési szabályzat

72. § A szövetkezet szervezeti és működési szabályzatában, vagy érdekeltségi szabályzatában kell meghatározni a tagok számára nyújtandó szövetkezeti alapú, illetve a nem tag jogállású fogyasztók törzsvásárlói kedvezményeit. Az érintett szabályzatban rendelkezni kell a tag mindkét kedvezményben történő részesülésének lehetőségéről vagy tilalmáról.

Országos érdekképviselői szerv

73. § Az e fejezetbe tartozó szövetkezetek országos érdekképviselői szerve vagy szervei a 70.§ (4) a) - d) pontjainak figyelembe vételével jöhetnek létre egy vagy egyidejűleg több szektor fogyasztóinak képviselőjére.

XIII. Fejezet

Lakásszövetkezetek

A lakásszövetkezet fogalma

74. § (1) E törvény lakásszövetkezetekre vonatkozó részének alkalmazásában:

1. Fenntartás: meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságának, valamint üzembiztonságának megtartása érdekében végzett (jókarbantartási) építési tevékenység.

1.1. Üzemeltetés: a lakásszövetkezeti tulajdon rendeltetésszerű használatához folyamatosan szükséges szolgáltatások ellátása, így a közüzemi szolgáltatások díjának kifizetése, a központi berendezések üzemben tartói feladatainak ellátása, szükség esetén gondnoki, házfelügyelői szolgáltatások megszervezése, az igazgatóság működésének biztosítása;

1.2. Karbantartás: a lakásszövetkezeti tulajdonban levő ingatlan állagának és rendeltetésszerű használhatóságának biztosítása érdekében szükséges, a tulajdonosok közösségét terhelő megelőző és felújításnak nem minősülő javítási munkák elvégzése, illetőleg egyes közösségi berendezések cseréje. A karbantartás lehet:

1.2.1. hibaelhárítás, amely az életveszélyt okozó, továbbá az épület állagát károsító és rendeltetésszerű használatát lényegesen akadályozó, azonnali beavatkozást igénylő hibák és hiányosságok haladéktalan eseti megszüntetése,

1.2.2. időszzerű karbantartás, amely az épület állagát veszélyeztető, de rendeltetésszerű használhatóságát lényegesen nem akadályozó, azonnali beavatkozást nem igénylő hibáknak és hiányosságoknak eseti vagy az épületen elvégzendő egyéb javítási munkákkal együtt, de az észleléstől számítva legkésőbb hat hónapon belüli megszüntetése,

1.2.3. tervszerű karbantartás, amely az épület állagának és rendeltetésszerű használhatóságának biztosítása érdekében végzendő rendszeres állagmegóvási munka;

1.3. Felújítás: az ingatlan egészére, illetőleg egy vagy több főszerkezetére kiterjedő, időszakonként szükségessé váló olyan általános javítási építés-szerelési munkák végzése, amelyek az eredeti műszaki állapotot - megközelítőleg vagy teljesen - visszaállítják, illetőleg az eredeti használhatóságot, üzembiztonságot az egyes szerkezetek, berendezések kicserélésével vagy az eredetitől eltérő kialakításával növelik. A felújítás lehet:

1.3.1. teljes felújítás: a műszaki állapot alapján szükséges, az ingatlan egészére kiterjedő külső-belső javítási munkák elvégzése,

1.3.2. részleges felújítás: az épület legalább egy főszerkezetére kiterjedő, teljes felújításnak nem minősülő, de abba belátható időn belül beilleszthető általános javítási munkák elvégzése,

1.3.3. korszerűsítés: meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmasságának javítása, használati értékének, teljesítőképességének, üzembiztonságának növelése érdekében végzett építési-szerelési munka.

2. Nem tag tulajdonos: aki a lakásszövetkezetbe nem lépett be, aki a lakásszövetkezetből kilépett, illetőleg abból kizárták.

3. Lakóépület: jellemzően lakást és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségeket magába foglaló épület.

4. Használati egység: a lakóépületnek nem minősülő üdülő, személygépkocsi-tároló, műhely- vagy üzlethelyiség-építő és -fenntartó szövetkezeti épületben lévő és a szövetkezet tulajdonában, de a szövetkezeti tag vagy a nem tag állandó vagy időleges használatában lévő önálló, nem lakás céljára szolgáló helyiség.

5. A lakásszövetkezet tevékenysége: a lakásszövetkezet olyan tevékenysége, amelyet az építés és a fenntartás körében ténylegesen felmerült költségeinek figyelembevételével, nem nyereségszerzés céljából végez saját maga, tagjai és nem tag tulajdonosai részére.

6. A lakásszövetkezet vállalkozási tevékenysége: a lakásszövetkezetnek az 5. pontban meghatározott tevékenysége körébe nem tartozó minden más olyan tevékenysége, amelynek adózott eredményét felhasználhatja az építés és a fenntartás feladatainak ellátására.

7. Eredménytelen írásbeli szavazás: a lakásonként (használati egységenként) számított érvényes szavazatok összessége nem éri el a tagok több mint a felének, vagy a törvényben, az alapszabályban vagy a közgyűlés által meghatározott minősített szavazatarány szerint számított többségének azonos írásbeli szavazatát.

8. Beszámoló: a számviteli szabályok szerint elkészített beszámoló.

9. Nyugdíjszerű ellátás: a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság és az átmeneti bányászjáradék, továbbá mindaz az ellátás, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik, vagy amely ellátást a nyugdíjemelésre vonatkozó rendelkezések szerint kell emelni.

75. § (1) A lakásszövetkezet a lakóépületek építésére és fenntartására létrejött gazdálkodó szervezet. A lakásszövetkezet jogi személy.

(2) E törvény alkalmazása szempontjából lakásszövetkezet: a lakás, a nyugdíjasházi, az üdülő, a személygépkocsi-tároló, a műhely, vagy üzlethelyiség-építő és - fenntartó szövetkezet (a továbbiakban együtt: lakásszövetkezet).

(3) E törvénynek a lakásszövetkezetekre és az ilyen épületekben lévő lakásokra vonatkozó rendelkezéseit - ha a törvény másként nem rendelkezik - a nyugdíjasházakra, a bennük lévő lakásokra, illetőleg az üdülő, a személygépkocsi-tároló, illetőleg a műhely, vagy üzlethelyiség építését és fenntartását végző szövetkezetekre és az ilyen épületekben lévő önálló nem lakás céljára szolgáló helyiségekre is megfelelően alkalmazni kell.

Határozatok bírósági felülvizsgálata lakásszövetkezet esetében

76. § (1) A lakásszövetkezet bármely tagja és nem tag tulajdonosa, továbbá az állandó (időleges) használati jog jogosultja keresettel kérheti a bíróságtól a lakásszövetkezet vagy bármely szerve által hozott olyan határozat hatályon kívül helyezését, amely jogszabályba, a lakásszövetkezet alapszabályába vagy más belső szabályzatába ütközik. Ez a jog érvényesen nem zárható ki.

(2) Ha a közgyűlés határozata a kisebbség jogos érdekeinek lényeges sérelmével jár, bármely tag vagy nem tag tulajdonos, továbbá az állandó (időleges) használati jog jogosultja keresettel kérheti a bíróságtól a határozat hatályon kívül helyezését.

(3) A keresetet a határozat közlésétől számított hatvan napon belül kell a lakásszövetkezet ellen benyújtani. A keresetindításnak a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, de a bíróság a határozat végrehajtását - kérelemre - felfüggesztheti.

(4) Az alapszabály kötelezővé teheti, hogy az (1) bekezdésben említett esetben a bírósági eljárás megindításának szándékát a felügyelőbizottságnak írásban be kell jelenteni. A bejelentés alapján a felügyelőbizottság a bírósági eljárás elkerülése érdekében - a bejelentés kézhezvételétől számított legkésőbb tíz napon belül - köteles a határozatot meghozó lakásszövetkezet vagy szerve részére a határozat megváltoztatására vagy fenntartására vonatkozó javaslatát megtenni és azt részletesen indokolni.

(5) A felügyelőbizottság a (4) bekezdésben említett intézkedéséről a bejelentés kézhezvételétől számított tíz napon belül írásban tájékoztatja az érintett lakásszövetkezeti tag vagy nem tag tulajdonost, az állandó (időleges) használati jog jogosultját.

(6) Az (1) bekezdés szerinti határozatot meghozó lakásszövetkezet vagy szerve köteles a felügyelőbizottság javaslatának kézhezvételétől számított legkésőbb harminc napon belül a javaslat elfogadásáról vagy elutasításáról dönteni és arról az érintett lakásszövetkezeti tag vagy nem tag tulajdonost, az állandó (időleges) használati jog jogosultját, valamint a felügyelőbizottságot haladéktalanul írásban értesíteni.

(7) A keresetindítás (3) bekezdésben meghatározott határideje a felügyelőbizottsághoz intézett írásbeli bejelentés kézhezvételétől a lakásszövetkezet vagy szervének a (6) bekezdésben meghatározott döntése közléséig, az (5) vagy a (6) bekezdésben foglalt határidők elmulasztása esetén e határidők eredménytelen elteltéig nyugszik. Ha azonban a nyugvást követően a keresetindítási határidőből tíz napnál kevesebb van hátra, e határidő további tíz nappal meghosszabbodik.”

Tulajdoni és használati viszonyok a lakásszövetkezetben

77. § A lakásszövetkezetben a lakások a tagok, a nem tag tulajdonosok vagy a lakásszövetkezet tulajdonában állnak.

78. § Ha a lakások a tagok tulajdonában állnak, az épülethez tartozó földrészlet, az épületszerkezetek, az épület közös használatra szolgáló területei és helyiségei, a központi berendezések, a házfelügyelői (gondnoki) lakás, továbbá a lakásszövetkezet célját szolgáló

más építmények (iroda, műhely, raktár stb.) és vagyontárgyak a lakásszövetkezet tulajdonában állnak. A lakásszövetkezet célját nem szolgáló építmény - különösen a gépkocsi tároló - a tag vagy a nem tag tulajdonos tulajdonában is állhat.

79. § (1) A lakások - ha az alapszabály így rendelkezik - a lakásszövetkezet tulajdonában is állhatnak. A tagot ilyen esetben meghatározott lakás állandó használatának a joga illeti meg.

(2) A tag a lakást maga használhatja, hasznosíthatja, illetve a használat jogát átruházhatja. A hasznosítás, illetőleg a használati jog átruházásának feltételeit az alapszabályban kell meghatározni.

(3) Az állandó használat jogának visszerthes átruházása esetén a lakásszövetkezetet az elővásárlásra vonatkozó szabályok szerinti jog illeti meg. A lakásszövetkezet e jogát maga gyakorolja, vagy erre valamely tagját jelölheti ki.

(4) Ha a lakásszövetkezet nem él a (3) bekezdésben említett jogával, a tag használati jogát olyan személyre ruházhatja át, aki a tagsági feltételeknek megfelel. Az ilyen személy tagfelvételi kérelme nem utasítható el.

(5) A tag halála, illetőleg a nem természetes személy tag megszűnése esetén a használati jog tekintetében jogutódlásnak van helye.

80. § (1) Az alapszabály

a) meghatározza a tag vagy a nem tag tulajdonában vagy használatában lévő lakás használatának, hasznosításának szabályait a lakásszövetkezet rendeltetésének megfelelően;

b) ha lakóépület esetén a lakásszövetkezet vagy a tag, továbbá a nem tag tulajdonos tulajdonában álló nem lakás céljára szolgáló helyiségben a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény hatálya alá tartozó, vagy szexuális vagy erotikus szolgáltatásra irányuló tevékenységet kívánnak folytatni, valamint, ha szexuális terméket és segédeszközt kívánnak árusítani vagy forgalmazni, a lakóépület rendeltetésének megfelelően megtilthatja a nem lakás céljára szolgáló helyiség használatát és hasznosítását vagy meghatározhatja használatának és hasznosításának szabályait.

(2) Az alapszabályban a lakás egészének vagy egy részének a nem lakás céljára történő használatára, hasznosítására, továbbá a nem lakás céljára szolgáló helyiségben folytatható tevékenység feltételeire megállapított szabályok - amelyek nem lehetnek e törvény rendelkezéseivel ellentétesek vagy annál szigorúbbak - a használat jogcímétől függetlenül a mindenkori használó részére is kötelezőek.

81. § (1) A lakóépülethez tartozó, a lakásszövetkezet tulajdonában álló földrészlet és épületrészek használatára - a közgyűlés határozatának keretei között - a tagok mindegyike jogosult, e jogát azonban egyik tag sem gyakorolhatja a többiek jogának vagy jogos érdekeinek sérelmére.

(2) A lakásszövetkezet alapszabályában - vagy az alapszabály felhatalmazása esetén, az abban megállapított alapvető szabályok keretei között a lakásszövetkezet más belső szabályzatában - meg kell határozni a lakáson belüli építési-szerelési munka, és a zajjal járó más tevékenység végzésének a lakhatás nyugalmát szolgáló szabályait (a továbbiakban: házirend). Ezek a szabályok nem lehetnek ellentétesek az építésre, továbbá a zajszint határértékére a lakóépület tekintetében irányadó külön jogszabályok rendelkezéseivel.

(3) A lakásszövetkezet házirendje tartalmazza az épület közös használatra szolgáló területei és helyiségei használatára vonatkozó részletes szabályokat is.

(4) A házirend szabályait - a használat jogcímétől függetlenül - a lakás és a nem lakás céljára szolgáló helyiség mindenkori használója köteles betartani.

82. § (1) A lakásszövetkezet tulajdonában álló, közös használatra szolgáló épületrészek,

helyiségek és területek megfigyelését szolgáló, zárt rendszerű műszaki megoldással kiépített elektronikus megfigyelő rendszer (a továbbiakban: kamerarendszer) létesítéséről és üzemeltetéséről a közgyűlés, vagy a kamerarendszer kiépítésével közvetlenül érintett épület (épületek) részközgyűlése a tag és nem tag tulajdonosok legalább kétharmados többségének igenlő szavazatával dönthet. Ebben az esetben a lakásszövetkezet alapszabályának vagy más belső szabályzatának tartalmaznia kell a kamerarendszer üzemeltetéséhez szükséges - a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény rendelkezéseivel összhangban megállapított - adatkezelési szabályokat.

(2) A kamerarendszer üzemeltetője az igazgatóság által kötött szerződés alapján e tevékenységgel megbízott - a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló törvényben meghatározott - személy lehet.

(3) A kamerarendszer a következő feltételek együttes fennállása esetén üzemeltethető:

a) a kamerarendszer kizárólag az emberi élet, a testi épség, a személyi szabadság védelmét, a jogsértő cselekmények megelőzését és bizonyítását, valamint a lakásszövetkezet tulajdonában álló vagyon védelmét szolgálja,

b) a fennálló körülmények valószínűsítik, hogy a jogvédelem más módszerrel, mint a felvételek felhasználása, nem érhető el,

c) alkalmazása az a) pontban meghatározott célok eléréséhez elengedhetetlenül szükséges mértékig terjed, és nem jár az információs önrendelkezési jog aránytalan korlátozásával.

(4) A kamerarendszer nem irányulhat a tag vagy nem tag tulajdonos tulajdonában - lakásszövetkezet tulajdonában álló lakás esetén az állandó (időleges) használatában - álló lakás, és nem lakás céljára szolgáló helyiség bejáratára vagy más nyílászárójára akkor sem, ha az a lakásszövetkezet tulajdonában álló épületen, épületrészen vagy területen van elhelyezve. A kamerarendszer nem helyezhető el olyan közös használatban álló helyiségben sem, amelyben a megfigyelés - a helyiség rendeltetéséből fakadóan - az emberi méltóságot sértheti (pl. öltöző, illemhely).

(5) A kamerarendszernek meg kell felelnie a mindenkori legmagasabb adatbiztonsági szint és a felvételek automatikus rögzítése követelményeinek. A felvételeket a rögzítést követő tizenöt napig kell tárolni abból a célból, hogy azok a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági, bírósági eljárásban - ideértve az érintett személy vagy a lakásszövetkezet által, jogainak érvényesítése céljából indított eljárásokat, akár a polgári peres eljárást is - bizonyítékként, az erre törvényben felhatalmazott adatkezelők által felhasználhatóak legyenek. E határidő lejártát követően a fel nem használt felvételeket haladéktalanul törölni kell úgy, hogy azok többé ne legyenek helyreállíthatóak.

(6) A kamerarendszer által rögzített felvételekhez - a (7) bekezdésben foglaltak kivételével - kizárólag a rendszer üzemeltetője férhet hozzá, azokat csak a szerződésből fakadó kötelezettségei érvényesítéséhez szükséges és a jogsértő cselekmény megelőzése vagy megszakítása érdekében mellőzhetetlen esetben jogosult megismerni, és a felvételeket csak a bíróság, a szabálysértési vagy más hatóság részére továbbíthatja. A továbbításra kizárólag törvényben meghatározott esetekben és a felvételre igényt tartó adatkezelési jogalapjának megfelelő igazolása után kerülhet sor. A felvételeket a továbbítás megtörténte után haladéktalanul törölni kell.

(7) Az, akinek jogát vagy jogos érdekét a kamerarendszer által rögzített felvétel érinti, a felvétel rögzítésétől számított tizenöt napon belül jogának vagy jogos érdekének igazolásával kérheti, hogy a felvételt annak üzemeltetője ne semmisítse meg, illetve ne törölje. Bíróság vagy más hatóság megkeresésére a rögzített felvételt haladéktalanul meg kell küldeni. Amennyiben megkeresésre attól számított harminc napon belül, hogy a megsemmisítés mellőzését kérték, nem kerül sor, a rögzített felvételt haladéktalanul törölni kell úgy, hogy azok többé ne legyenek helyreállíthatóak.

(8) A felvételen szereplő természetes személy érintett számára biztosítani kell valamennyi, - az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvényben felsorolt jogok az ott meghatározott korlátozások figyelembevételével történő gyakorlását.

(9) A felvételek megismeréséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek tartalmaznia kell a rögzített felvételt, az annak megismerésére - a (2) bekezdésben meghatározottak szerint - jogosult személy nevét, továbbá az adatok megismerésének okát és idejét.

(10) A kamerarendszerrel felszerelt lakásszövetkezeti épületbe, épületrészbe és a kamerák által megfigyelt területre belépni, ott tartózkodni szándékozó személyek figyelmét jól látható helyen, jól olvashatóan, a megfelelő tájékoztatásra alkalmas módon fel kell hívni az elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazásának tényére. A tájékoztatásban meg kell jelölni az üzemeltető személyét és elérhetőségét is. Az üzemeltető az érintett személyt - kérésére - köteles tájékoztatni a felvételek készítésével kapcsolatos minden tényről, így különösen annak céljáról és jogalapjáról, az üzemeltetésre jogosult személyéről, a felvételek készítésének időpontjáról és tárolásának időtartamáról, továbbá arról, hogy kik ismerhetik meg a felvételeket. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira - ideértve a (7) bekezdésben meghatározott jogait is -, valamint jogorvoslati lehetőségeire.

A lakásszövetkezeti tagsági viszony

83. § (1) A lakásszövetkezetnek az lehet tagja, aki:

- a) az alapszabályban meghatározott feltételeknek megfelel,
- b) a lakás tulajdonosa, illetőleg - a használati jogon alapuló lakásszövetkezet esetében - az állandó vagy időleges használati jog megilleti, továbbá
- c) írásbeli nyilatkozatban az alapszabály rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek elismeri és vállalja, hogy a lakásszövetkezet céljának megfelelően előírt fizetési és más kötelezettségeket teljesíti.

(2) A nyitott tagság elvének megfelelően a tagok felvételénél, továbbá a tagok jogainak és kötelezettségeinek meghatározásánál az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

(3) A tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú, és a cselekvőképességet kizáró ok miatt gondnokság alá helyezett tizennegyedik életévét betöltött kiskorú nevében törvényes képviselője kérheti a tagfelvételt. A tizennegyedik életévét betöltött kiskorú a törvényes képviselője hozzájárulásával lehet tagja lakásszövetkezetnek.

(4) A lakás tulajdonjogával, illetőleg az állandó vagy az időleges használati jogával rendelkező személy tagfelvételi kérelme - ha az (1) bekezdésben szabályozott feltételeknek megfelel - nem utasítható el.

(5) Ha egy lakás több személy tulajdonában, illetőleg használatában van, mindegyik tulajdonostárs, illetőleg használatra jogosult kérheti tagként való felvételét a lakásszövetkezetbe.

(6) Az örökös, a megajándékozott és a vevő tagfelvételi kérelme nem utasítható el, ha a kérelmező megfelel az (1) bekezdésben szabályozott feltételeknek.

A nyugdíjasházi szövetkezetekre és az üdülőszövetkezetekre vonatkozó eltérő rendelkezések

84. § A nyugdíjasházi szövetkezet és az üdülőszövetkezet tulajdoni és használati viszonyaira, az üdülőszövetkezet közgyűlésén a tag szavazati jogára, továbbá a nyugdíjasházi szövetkezeti tagsági viszonyra a 77-83.§-okban meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.

85. § (1) Nyugdíjsházi szövetkezet esetén a lakások a szövetkezet tulajdonában állnak, a tagot a lakás állandó használatának joga illeti meg.

(2) Nyugdíjsházi szövetkezetbe tagként az vehető fel, aki a lakásszövetkezeti tagság 142. §-ban előírt feltételeinek megfelel, és nyugdíjas vagy külön jogszabályban meghatározott nyugdíjszerű ellátásban részesül, vagy az öregségi nyugdíjkorhatárt elérte.

(3) A tag a lakásba csak a (2) bekezdésben előírt feltételeknek megfelelő személyt fogadhat be. Más személy befogadása a tagsági viszonyt megszünteti, kivéve, ha a befogadott személy a tag házastársa.

(4) A nyugdíjsházi szövetkezet tagjának halála esetén az örökös a lakást csak akkor használhatja, ha a (2) bekezdésben előírt feltételeknek megfelel, és - kérelmére - a szövetkezetbe tagként felveszik.

(5) Ha az örökös nem felel meg az előírt feltételeknek, vagy tagfelvételét nem kéri, az állandó használat jogát a teljes hatályú hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül a feltételeknek megfelelő személyre nem ruházza át, a nyugdíjsházi szövetkezetet további hat hónapig az állandó használati jogra a forgalmi értéken a Ptk.-ban meghatározott vételi jogra vonatkozó szabályok szerinti jog illeti meg.

86. § (1) Üdülőszövetkezet esetén az üdülőegységek a szövetkezet tulajdonában állnak, a tagot - évenként, az alapszabályban meghatározott időtartamra - egy üdülőegység időleges használatának joga illeti meg.

(2) Az időleges üdülőhasználat jogával rendelkező minden természetes személy tagot - a használat joga mértékétől függetlenül - a közgyűlésen egy-egy szavazat illet meg. A nem természetes személy tag minden olyan üdülőegység után, amelynek egész évi használatára jogot szerzett, a gazdálkodást érintő kérdésekben további egy-egy szavazattal rendelkezik.

(3) A tag halála esetén az időleges üdülőhasználati jogra az öröklés szabályait kell alkalmazni.

(4) Az örökös, a megajándékozott és a vevő tagfelvételi kérelme nem utasítható el, ha a kérelmező az e törvényben és az üdülőszövetkezet alapszabályában előírt feltételeknek megfelel.

87.§ (1) A nyugdíjsházi szövetkezeti és az üdülőszövetkezeti használati jog megszerzésének feltétele a tagsági jogviszony létesítése.

(2) Ha a nyugdíjsházi lakás állandó használatának joga vagy az üdülőegység időleges használatának joga megszűnt, a volt tag - a szerződő felek eltérő írásbeli megállapodásának hiánya esetén - legkésőbb a megszűnést követő harminc napon belül köteles a lakást vagy az üdülőegységet kiüríteni, és elhelyezésre nem tarthat igényt.

A lakásszövetkezeti tag jogai és kötelezettségei

88. § A tag alapvető jogait az Ptk. 3:356.§. határozza meg.

89. § (1) A tag alapvető kötelezettsége, hogy:

a) teljesítse a lakásszövetkezet részére előírt fizetési kötelezettségét, és vállalásának megfelelően részt vegyen a lakásszövetkezet szerveinek tevékenységében,

b) a lakásában tervezett építkezésről értesítse az igazgatóságot,

c) lehetővé tegye és tűrje, hogy a lakásba a lakásszövetkezet tisztségviselője vagy alkalmazottja a lakásszövetkezet tulajdonában álló épületrészekkel, berendezésekkel

összefüggésben a szükséges ellenőrzés, a rendkívüli káresemény vagy veszélyhelyzet fennállása miatt a lakáson belül szükséges hibaelhárítás, valamint a fenntartási munkák elvégzése céljából arra alkalmas időben bejuthasson a tag, továbbá a bentlakó szükségtelen háborítása nélkül,

d) a szükséges intézkedést megtegye ahhoz, hogy a vele együtt lakó személy, valamint az, akinek lakása használatát átengedte, betartsa a c) pont és az alapszabályban foglalt rendelkezéseket.

(2) A lakásszövetkezet köteles megtéríteni az (1) bekezdés c) pontja szerinti beavatkozással okozott kárt.

90. § (1) Az alapszabály előírhatja, hogy a lakás tulajdonosa köteles az igazgatóságnak bejelenteni:

- a)** lakása tekintetében a tulajdonosváltozást,
- b)** lakcímét, az ingatlan-nyilvántartásban bárki által megtekinthető személyes adatát, illetőleg a nem természetes személy nyilvános adatát,
- c)** a lakását bérlő, használó személy (a továbbiakban együtt: bérlő) b) pontnak megfelelő adatát,
- d)** a lakásában lakó személyek számát,
- e)** haszonélvezettel terhelt tulajdon esetében a haszonélvező személy nevét.

(2) Az alapszabály előírhatja, hogy az (1) bekezdésben meghatározott adatok bejelentésének kötelezettsége a használati joggal rendelkező tag számára megfelelően irányadó.

(3) Az (1) bekezdés c) és d) pontjaiban említett adatok bejelentése akkor írható elő, ha a közüzemi szolgáltatás, illetőleg a központi fűtés- és melegvíz-szolgáltatás díja a bérlőt terheli, vagy azt a bentlakó személyek száma szerint kell a tagok között megosztani. A tag köteles a bérlőt a rá vonatkozó adat bejelentéséről - ha erre vonatkozóan az alapszabály kötelezést tartalmaz - tájékoztatni.

(4) Ha a (3) bekezdésben említett esetben a bérlő - az igazgatóság írásbeli felszólítása ellenére - a fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a keletkezett hátralék összegének megfizetéséért az érintett tagnak helytállási kötelezettsége áll fenn. Az írásbeli felszólításra, illetőleg a hátralék megfizetésére vonatkozó részletes előírásokat az alapszabályban kell megállapítani.

(5) Az alapszabály az (1) bekezdésben említett bejelentés megtételére a lakás birtokbavételét, illetőleg a lakásra vonatkozó tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését követő 15-60 nap közötti határidőt állapíthat meg.

(6) Az igazgatóság felhatalmazást kap arra, hogy az (1) bekezdésben említett adatokról nyilvántartást vezessen. Az igazgatóság a nyilvántartásba vett adatokról kizárólag a közüzemi szolgáltató, a központi fűtés és meleg víz szolgáltatója, valamint a bíróság részére adhat tájékoztatást.

(7) Ha a tag vagy a volt tag, illetőleg a bérlő vagy a volt bérlő a lakásszövetkezet részére fennálló tartozását, illetőleg a közüzemi szolgáltatásra, a központi fűtés és melegvíz-szolgáltatásra fennálló díjtartozását kiegyenlítette, az igazgatóság a részére bejelentett és a tartozással összefüggő adatot haladéktalanul köteles törölni.

A nem tag tulajdonos jogai és kötelezettségei

91. § (1) A nem tag tulajdonost megilletik mindazok a jogok és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tag tulajdonost - a lakásszövetkezet által a tagnak nyújtott

szolgáltatások, a lakásszövetkezet vállalkozási bevételei, illetőleg az ezekkel kapcsolatos költségek kivételével - megilletik, illetőleg terhelik.

(2) A közgyűlésen a nem tag tulajdonost a lakásával kapcsolatos fizetési kötelezettségek előírására és teljesítésére vonatkozó tárgyévi költségvetés és a beszámoló napirendi pont megvitatása során megilleti a szavazás joga. Ebben az esetben a közgyűlés összehívása, határozatképességének megállapítása és a szavazatok számba vétele során - ideértve az írásbeli szavazás esetét - a nem tag tulajdonosokat is figyelembe kell venni. A nem tag tulajdonost a közgyűlés más napirendi pontjaival kapcsolatban a szavazás joga csak a tag tulajdonostól kapott meghatalmazás esetén illeti meg.

A lakásszövetkezet gazdálkodása

92. § (1) A lakásszövetkezet tevékenységének pénzügyi forrását a tagok építéssel, a tagok és nem tag tulajdonosok fenntartással (üzemeltetés, karbantartás és felújítás) kapcsolatos befizetései és a lakásszövetkezet egyéb bevételei szolgáltatják.

(2) A tagok és nem tag tulajdonosok építéssel, fenntartással kapcsolatos kötelezettségeit épületenként és lakásonként külön-külön kell megállapítani és nyilvántartani.

93. § (1) A lakásszövetkezet a vagyonával felel a tevékenységéből eredő tartozásaiért. Ha a lakásszövetkezet vagyona a tartozások fedezésére nem elegendő, a közgyűlés a tagokat és a nem tag tulajdonosokat pótbefizetésre kötelezheti.

(2) A lakásszövetkezet által folytatott vállalkozási tevékenység esetében a tagok az (1) bekezdés szerinti felelősség alól csak akkor mentesülnek, ha a vállalkozásból eredő kötelezettségek fedezésére a vállalkozással arányban álló vagyonrészt az alapszabályban elkülönítenek. Ebben az esetben a vállalkozásból eredő kötelezettségekért a lakásszövetkezet az elkülönített vagyonával felel.

(3) A nem tag tulajdonos a lakásszövetkezet vállalkozási tevékenységéből eredő tartozásainak fedezése érdekében pótbefizetésre nem kötelezhető.

94. § (1) Az alapszabály felhatalmazhatja a lakásszövetkezet igazgatóságát, hogy a fenntartási költség befizetésével legalább három hónapnak megfelelő hátralékba került tag vagy nem tag tulajdonos lakástulajdonának jelzáloggal való megterhelését rendelje el a hátralék megfizetésének biztosítékaul. A jelzálogjog bejegyzésének elrendelése három hónapnak megfelelő hátralékonként megismételhető. Az igazgatóság határozatát ügyvéd - jogkörén belül jogtanácsos - által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni.

(2) Az igazgatóság határozatát a hátralékos tag és nem tag tulajdonos részére a jogorvoslati lehetőség feltüntetésével kézbesíteni kell.

(3) Ha a bejegyzés alapjául szolgáló hátralékot kiegyenlítették, az igazgatóság a kiegyenlítést követő 8 napon belül köteles a jelzálogjog törléséhez szükséges engedélyt kiadni; az engedélyt közokiratba vagy ügyvéd - jogkörén belül jogtanácsos - által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni.

(4) A jelzálogjog bejegyzésével és törlésével kapcsolatos költségek a hátralékos tulajdonost terhelik.

Kiválás a lakásszövetkezetből

95. § (1) A lakásszövetkezetből műszakilag lehatárolható önálló területi vagy más egységnek (építési ütem, épület, épületcsoport stb.) megfelelő egy vagy több lakóépületben lévő lakások lakásszövetkezeti tag és nem tag tulajdonosai - amennyiben fenntartási (üzemeltetési, karbantartási, felújítási) költségtartozásuk, továbbá a lakásszövetkezet által a kiválni

szándékozó önálló egység javára felvett hiteltartozásuk a lakásszövetkezettel szemben nem áll fenn - együttesen válhatnak ki.

(2) A kiválást a kiválni szándékozó önálló egység tagjainak és nem tag tulajdonosainak összessége legalább kétharmados szótöbbséggel határozhatja el. Az e célból tartott részközgyűlésre a lakásszövetkezet alapszabályának a közgyűlésre vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni; a részközgyűlés akkor is megtartható, ha az alapszabály ilyen nem rendszeresített.

(3) A kiváláshoz nincs szükség a lakásszövetkezet közgyűlésének hozzájárulására, azonban a kiválás szándékát tartalmazó nyilatkozatot - a részközgyűlés határozatának, jegyzőkönyvének, jelenléti ívének és a meghatalmazásoknak másolatban történő megküldésével - az igazgatóság részére, írásban be kell jelenteni. Az írásbeli bejelentést és nyilatkozatot legkésőbb a kiválást megelőző 90. napig kell az igazgatósághoz megküldeni.

(4) A lakásszövetkezetből minden negyedév záró napján lehet kiválni. A kiválással kapcsolatos összes költséget a kiválni szándékozó egység tag és nem tag tulajdonosai viselik.

(5) A kiválással kapcsolatos vagyonmegosztásról a lakásszövetkezet közgyűlése dönt.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott körben meghozandó közgyűlési határozatokra vonatkozóan az alapszabály nem tartalmazhatja a megismételt közgyűlés megtartásának tilalmát; az alapszabályban megállapított ilyen tilalom kikötése semmis.

(7) A kiválásra egyebekben a szétválás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

96. § (1) Ha a kiválásra önálló új lakásszövetkezet alapítása céljából kerül sor, a kiválás feltétele, hogy a kiválni szándékozó önálló egység tag és nem tag tulajdonosainak összessége legalább kétharmados szótöbbséggel elfogadja a megalakuló lakásszövetkezet alapszabályának tervezetét és benyújtják a szükséges hatósági engedély iránti kérelmet. Az önálló új lakásszövetkezet alapítására e törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a lakásszövetkezet a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel jön létre.

(2) Önálló új lakásszövetkezet alapítása céljából történő kiválás esetén a 95. § (3) bekezdés szerinti írásbeli bejelentésre csak az (1) bekezdésben meghatározott feltételek teljesítését követően és olyan nyilatkozat megtételével egyidejűleg kerülhet sor, hogy a kiválásra a lakásszövetkezet cégnyilvántartásba bejegyzésétől függően kerül sor.

(3) Ha a kiválásra társasháztulajdon alapítása céljából kerül sor, a kiválás feltétele, hogy a kiválni szándékozó önálló egység tag és nem tag tulajdonosai egyhangúlag elfogadják az alapító okirat tervezetét és benyújtják a szükséges hatósági engedély iránti kérelmet.

(4) A kiválási szándék írásbeli bejelentése és a 95. § (5) bekezdésében említett vagyonmegosztás után a létrehozandó társasház leendő tulajdonostársai az alapító okirat tervezetét véglegesítik. A kiválás a társasháztulajdon bejegyzésének időpontjától hatályos.

(5) A létrehozandó társasház alapítására, szervezetére és működésére a társasházokról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(6) A 95. § (3) bekezdés szerinti írásbeli bejelentésre csak a (3) bekezdésben meghatározott feltételek teljesítését követően és olyan nyilatkozat megtételével egyidejűleg kerülhet sor, hogy a kiválásra a társasháztulajdon ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésétől függően kerül sor.

(7) A 95. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a kiválni szándékozó önálló egység tag és a nem tag tulajdonosai a kiválással egyidejűleg nem kívánják társasháztulajdon alapítani. Ebben az esetben a 95. § (5) bekezdésében említett vagyonmegosztás után létrejött közös tulajdon társasháztulajdonná való átalakítását - a társasházokról szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően - bármelyik tulajdonostárs kérelmére a bíróság is elrendelheti.

Foglalkoztatást szervező szövetkezetek

XIV. fejezet

Szociális szervezetek

97. § (1) E törvény szociális szervezetekre vonatkozó részének alkalmazása során

- a)** munkanélküli: az a személy, aki
  - aa)** a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 58. § (5) bekezdés d) pontja alapján álláskeresőnek,
  - ab)** az Szt. alapján rendszeres szociális segélyre jogosultnak minősül.

(2) A 99. § (4) bekezdésében meghatározott jogviszony esetében a szociális szervezet alapszabályának tartalmaznia kell:

- a)** a tag által teljesítendő munkafeladatok meghatározását, az elvégzett munkafeladatok dokumentálásának módját,

- b)** a munkafeladat teljesítéséhez igazodóan a szervezet által megtermelt javakból történő részesedés módjának és mértékének (ellenértékének) meghatározását.

(3) A (2) bekezdés b) pontja szerinti ellenértéket úgy kell meghatározni, hogy az alkalmas legyen

- a)** a tag teljesítményének figyelembevételére és

- b)** a megtermelt javakból való részesedés mértékének meghatározására.

98. § (1) A szociális szervezetek:

- a)** a munkanélküli tagjainak és a működési területén élő nem tag munkanélkülieknek munkalehetőséget biztosít, illetve szervez, vagy

- b)** elősegíti a működési területén élő - a munkaerőpiac szempontjából más hátrányos helyzetű - tag és nem tag személyek, csoportok foglalkoztatását, illetőleg

- c)** az a) és b) pont szerintiék számára külső foglalkoztatóként (beleértve a megváltozott munkaképességűek esetében a rehabilitációs akkreditációs tanúsítvánnyal rendelkező munkáltatót) intézményi foglalkoztatást biztosít, illetve

- d)** - a külön jogszabályokban foglalt feltételek teljesítése mellett - tagjai számára és a c) pont szerint - egyéb, a 5. § (2) bekezdésben meghatározott célok elérését elősegítő szolgáltatásokat (különösen szociális- egészségügyi és oktatási szolgáltatásokat) nyújt, valamint szociális helyzetük javítását egyéb módon segíti elő.

(2) Működési engedélyhez kötött tevékenységet szociális szervezet csak abban az esetben végezhet, ha rendelkezik működési engedéllyel.

(3) A szociális szervezet által foglalkoztatottakon belül az (1) bekezdés a) és b) pontjában szereplő személyek aránya legalább 75 %.

(4) A szociális szervezetnek a nevében szerepelnie kell a „szociális” tagnak. Amennyiben a szociális szervezet a tagi összetételre, a foglalkoztatási előírásokra vonatkozó szabályoknak a működés során bekövetkezett változások miatt már nem felel meg, a szervezet nevéből törölni kell a „szociális” tagot.

99. § (1) Szociális szervezet tagja olyan természetes személy lehet, aki a külön jogszabályban meghatározottak szerint a szervezet tevékenységében személyesen közreműködik, így

- a)** a 98.§ (1) bekezdésének a) és b) pontja szerinti tevékenységet ellátó szervezetnél előírt munkavégzési kötelezettség esetén megfelel a (2) bekezdésben meghatározott jogviszonyokra vonatkozóan a Ptk.-ban, a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I.törvényben, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvényben, vagy a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvényben (a továbbiakban:

Köt.), továbbá a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Szt.), meghatározott foglalkoztatási feltételeknek, vagy

b) a 98.§ (1) bekezdésének c) pontjában megjelölt tevékenységek esetén

ba) a (2) bekezdésben meghatározott foglalkoztatási jogviszonyok keretében munkát végez, illetve munkavégzésben vagy munkaviszonyban, a szociális szövetkezeti tagviszonyhoz kapcsolódó speciális jogviszonyban, egyszerűsített foglalkoztatás céljából létrejött munkaviszonyban, megbízási vagy vállalkozási jogviszonyban, illetve - ha a Köt. lehetővé teszi - a Köt. szerinti önkéntes jogviszonyban, továbbá Szt. szerinti intézményi foglalkoztatás keretében vehet részt.

bb) a 98. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt szolgáltatásokat igénybe veszi.

(2) Tagi viszonyt személyes közreműködés nélkül csak olyan jogi személyek, közhivatalok és magánvállalkozások – kiemelten az önkormányzat, továbbá karitatív tevékenységet ellátó közhasznú jogállású szervezet - hozhatnak létre, amelyeknek alapszabályában benne van az ilyen típusú tevékenységek fejlesztése, finanszírozása.

(3) A szociális szövetkezet a munkaszerződésen, vállalkozási vagy megbízási szerződésen alapuló munkavégzési kötelezettséget alapszabályában kizárhatja.

(4) A szociális szövetkezetek esetében – az iskolaszövetkezetet ide nem értve – a személyes közreműködés sajátos formája a közös termelésben való, tagsági viszonyon alapuló közvetlen közreműködés (a továbbiakban: tagi munkavégzés).

(5) Tagi munkavégzésre irányuló jogviszonyt a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény szerint regisztrált álláskereső, illetve a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy létesíthet és tarthat fenn.

(6) A tagi munkavégzés önálló, más munkavégzésre irányuló jogviszonyt szabályozó törvény hatálya alá nem tartozó jogviszony, amelyben az elvégzett munka ellentételezése a tagi munkavégzés arányában részben vagy egészben a közösen megtermelt javak természetben történő átadásával is történhet.

(7) A szociális szövetkezet alapszabálya előírhatja, hogy a tag alapításkor, illetve belépéskor vagyoni hozzájárulást nem köteles szolgáltatni, hanem azt a tagsági jogviszonya keletkezésétől számított egy éven belül – az alapszabályban meghatározott időpontban és módon – köteles a szövetkezet részére rendelkezésre bocsátani. A nem pénzbeli hozzájárulás esetében ez a rendelkezés akkor alkalmazható, ha az alapszabály értelmében a tag a nem pénzbeli hozzájárulást a szövetkezetben végzett munkavégzése során megtermelt és a tulajdonába kerülő javak szövetkezet részére történő átadásával teljesíti.

(8) Ha a szociális szövetkezet tagi munkavégzési jogviszonyban lévő tagja munkavégzésre irányuló más jogviszonyt létesít vagy tart fenn, e más jogviszony fennállása alatt a tagi munkavégzési jogviszony szünetel.

(9) A szociális szövetkezet munkáját segítő önkéntesek az (1) bekezdés ba) pont szerinti jogviszony hiányában az alapszabályban meghatározottak szerint jogosultak költségtérítésre.

100. § (1) A cselekvőképtelen tag önálló jognyilatkozat tételére nem jogosult, nevében és helyette a jognyilatkozatokat törvényes képviselője teszi meg.

(2) Korlátozottan cselekvőképes személyt csak törvényes képviselőjének írásbeli hozzájárulásával lehet tagnak felvenni.

(3) A szövetkezet alakuló közgyűlésére és közgyűlésére meg kell hívni a korlátozottan cselekvőképes, illetve cselekvőképtelen tag törvényes képviselőjét. A korlátozottan cselekvőképes tag képviselőjének távolmaradása a közgyűlés határozatképességét nem érinti.

(4) A törvény Ptk. 3:354.§ szerinti esetében a korlátozottan cselekvőképes tag jognyilatkozatának érvényességéhez be kell szerezni törvényes képviselőjének beleegyezését vagy utólagos jóváhagyását. E rendelkezést akkor is alkalmazni kell, ha a tagok a közgyűlés

összehívása nélkül, írásban szavaznak.

101. § (1) Szociális szövetkezet szétválása esetén a létrejövő szövetkezetek akkor működhetnek tovább szociális szövetkezetként, ha megfelelnek a szociális szövetkezetekre vonatkozó az e törvényben foglalt szabályoknak.

(2) Ha a szociális szövetkezet jogutód nélkül megszűnik, a tartozások kiegyenlítése után fennmaradó egyéb vagyonát szociális szövetkezési célra kell felhasználni.

102. §. A szociális szövetkezet tagja lehet a szociális szövetkezetek szövetsége mellett a tevékenysége szerinti ágazatban működő szövetkezetek szövetségének.

XV. fejezet

Különleges foglalkoztatási szövetkezetek

103. § (1) A különleges foglalkoztatási szövetkezet olyan, a 160. § (1) bekezdés szerinti – és a 2012. évi XXXVII. törvényben foglalkoztatási szövetkezetként meghatározott - szociális szövetkezet, amelynek legalább 500 természetes személy és legalább egy országos nemzetiségi önkormányzat a tagja.

(2) A különleges foglalkoztatási szövetkezet a hátrányos helyzetben lévő tagjai számára a munkafeltételek megteremtését elsősorban munkaerő-kölcsönzés, valamint munkaközvetítő tevékenység útján valósítja meg, amelyre a munkaerő-kölcsönzésre, a közhasznú kölcsönzőre vonatkozó, valamint a magán-munkaközvetítői tevékenység folytatásának feltételeit szabályozó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a saját tagjai tekintetében munkaerő-kölcsönzési tevékenységet láthat el.

XVI. Fejezet

Iskolaszövetkezetek

104. § E törvény iskolaszövetkezetekre vonatkozó részének alkalmazása során

a) hallgató: a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény alapján hallgatói jogviszonyban álló személy,

b) tanuló: a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény alapján tanulói jogviszonyban álló személy.

105. § E fejezet hatálya kiterjed

(1) fenntartótól függetlenül

a) a gimnáziumra, szakközépiskolára, szakmunkásképző iskolára, szakiskolára, alapfokú művészetoktatási intézményre (a továbbiakban együtt: iskola), a diákotthonra és kollégiumra (a továbbiakban a diákotthon és kollégium együtt: kollégium; a kollégium és az iskola együtt: közoktatási intézmény);

b) a főiskolára és egyetemre (a továbbiakban együtt: felsőoktatási intézmény; a közoktatási intézmény és a felsőoktatási intézmény együtt: oktatási intézmény),

(2) az oktatási intézmény fenntartójára,

(3) a közoktatási intézmény tanulóira és a felsőoktatási intézmény hallgatóira,

(4) az oktatási intézményben foglalkoztatottakra,

(5) az iskolaszövetkezetre és az iskolaszövetkezetben foglalkoztatottakra.

106.§ (1) Az iskolaszövetkezetek:

a) a tanuló vagy hallgató tagjainak munkalehetőséget biztosít, illetve szervez, vagy
b) tagjainak - külső foglalkoztatóként intézményi foglalkoztatást biztosít, illetve
c) - a külön jogszabályokban foglalt feltételek teljesítése mellett - tagjai számára egyéb, a 5. § (2) bekezdésben meghatározott célok elérését elősegítő szolgáltatásokat nyújt.

(2) Működési engedélyhez kötött tevékenységet iskolaszövetkezet csak abban az esetben végezhet, ha rendelkezik működési engedéllyel.

(3) Az iskolaszövetkezet közhasznú jogállású.

(4) Az iskolaszövetkezetnek a nevében szerepelnie kell az „iskolaszövetkezet” tagnak. Amennyiben a szövetkezet a tagi összetételre, a foglalkoztatási előírásokra vonatkozó szabályoknak a működés során bekövetkezett változások miatt már nem felel meg, a szövetkezet nevéből törölni kell az „iskolaszövetkezet” tagot.

107. § (1) Az iskolaszövetkezet tevékenységének és döntésének összhangban kell állnia az oktatási intézmény pedagógiai célkitűzéseivel, nem veszélyeztetheti annak működését, az intézményben folytatott tanulmányokat.

(2) Az iskolaszövetkezet hozzájárul az oktatási intézmény nevelő és oktató munkájához szükséges feltételek javításához.

(3) Az iskolaszövetkezet hozzájárulhat a tagjai tanulmányainak folytatásához szükséges feltételek megteremtéséhez.

(4) Ha az iskolaszövetkezet szakiskolában vagy szakközépiskolában jön létre, a gyakorlati képzés feladatait részben vagy egészben az iskolaszövetkezet is elláthatja, feltéve, hogy rendelkezik a gyakorlati képzés megszervezéséhez szükséges feltételekkel.

108. § (1) Az iskolaszövetkezet alapítója az lehet, aki az adott oktatási intézménnyel tanulói, kollégiumi tagsági, illetve hallgatói jogviszonyban áll. Az adott oktatási intézménnyel munkaviszonyt, közalkalmazotti jogviszonyt (a továbbiakban együtt: foglalkoztatási jogviszony) létesített, továbbá az, akinek a gyermeke - beleértve az örökbe fogadott és a nevelt gyermeket (a továbbiakban együtt: gyermek) - az adott közoktatási intézménnyel tanulói, kollégiumi tagsági, hallgatói jogviszonyban áll.

(2) Az iskolaszövetkezet természetes személy tagja az lehet, aki betöltötte a tizennegyedik életévét és nem cselekvőképtelen.

(3) Az iskolaszövetkezet létrejöttéhez az szükséges, hogy alapításában és működésében az oktatási intézmény részt vegyen. E rendelet alkalmazásában az oktatási intézmény részvétele megvalósulhat tagsági jogviszony létesítésével vagy iskolaszövetkezeti tagsági jogviszony nélkül az iskolaszövetkezet működéséhez szükséges eszközök - megállapodással történő - rendelkezésre bocsátásával. A megállapodás tartalmában a felek szabadon állapodnak meg, azzal a megkötéssel, hogy tartalmaznia kell az azonnali felmondás jogát arra az esetre, ha az iskolaszövetkezet közgyűlésének döntése veszélyezteti az oktatási intézmény által rendelkezésre bocsátott vagyont, illetve az oktatási intézmény működését.

(4) Több oktatási intézményben tanulók és hallgatók egy közös iskolaszövetkezetet is létrehozhatnak, ha valamennyi oktatási intézmény részt vesz az iskolaszövetkezet alapításában. Ha az iskolaszövetkezetet több oktatási intézmény részvételével hozzák létre, az iskolaszövetkezet működésével kapcsolatos, az oktatási intézményt, annak vezetőjét vagy érdek-képviselői szervezetét megillető jogosítványokat közösen gyakorolhatják az érdekelték által kialakított eljárási rendben meghatározottak szerint.

(5) Az oktatási intézmény akkor lehet az iskolaszövetkezet tagja, ha erre az alapító okirata felhatalmazza.

109. § (1) Az alakuló közgyűlésre meg kell hívni a kiskorú törvényes képviselőjét.

(2) Kiskorú tag jognyilatkozatának érvényességéhez - a tag és az iskolaszövetkezet gazdasági együttműködése, a tagsági megállapodás megkötése, a tag személyes közreműködése, a tag vagyoni hozzájárulása kérdéseiben - a törvényes képviselője beleegyezésére vagy utólagos jóváhagyására van szükség.

(3) Az oktatási intézmény vezetője az iskolaszövetkezet alapszabályának jóváhagyását abban az esetben tagadhatja meg, ha az jogszabályba ütközik, vagy ellentétes az oktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában, illetve más belső szabályzatában foglaltakkal. Ha az iskolaszövetkezet tevékenysége veszélyezteti az oktatási intézmény működését, feltéve, hogy e körülményre - az okok és a kért változtatás megjelölésével - a közgyűlés figyelmét felhívta, és azok megszüntetésére legalább harmincnapos határidőt biztosított, azonban a felhívása eredménytelen maradt.

110. § (1) Az iskolaszövetkezet székhelye az oktatási intézmény, több oktatási intézmény részvételével működő iskolaszövetkezet esetén az alapszabályban megjelölt oktatási intézmény.

(2) Az oktatási intézmény és az iskolaszövetkezet kapcsolatának szabályozása keretében meg kell határozni az oktatási intézmény részére végzett munka és az e tevékenységből származó nyereség felosztása ellenőrzésének rendjét. E szabályozásnál közoktatási intézményben az iskolai, kollégiumi diákönkormányzatot és az iskolai, kollégiumi szülői szervezetet, felsőoktatási intézményben a hallgatói önkormányzatot egyetértési jog illeti meg.

111. § (1) Az oktatási intézmény azt a vagyont viheti be az iskolaszövetkezetbe, illetve azt a vagyont bocsáthatja az iskolaszövetkezet rendelkezésére, amellyel az alapító okiratnak megfelelően vállalkozhat, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az alapító okiratban meghatározott alaptevékenységét és ebből fakadó kötelezettségeinek teljesítését.

(2) Ha az oktatási intézmény a szakképzési hozzájárulás teljesítése keretében fejlesztési támogatást kap, az ebből származó vagyon az e rendelet 108. § (3) bekezdése szerint az iskolaszövetkezet rendelkezésére bocsátható, feltéve, hogy az iskolaszövetkezet alapító okirata szerint részt vesz a gyakorlati képzés feladatainak az ellátásában, és ezt a célt a fejlesztési támogatás nyújtásával kapcsolatos megállapodásban rögzítik.

(3) Az oktatási intézmény által az e rendelet 108. § (3) bekezdése szerint az iskolaszövetkezet rendelkezésére bocsátott vagyon nem minősíthető az iskolaszövetkezet fel nem osztható vagyonává.

(4) Ha az iskolaszövetkezet megszűnik - az e rendelet 113. § (1) bekezdésében meghatározott kivétellel az a vagyon, amelyet az oktatási intézmény az e rendelet 108. § (3) bekezdése alapján bocsátott az iskolaszövetkezetbe rendelkezésére - az oktatási intézményt illeti meg.

112. § (1) A közgyűlésre meg kell hívni a kiskorú tag törvényes képviselőjét. A törvényes képviselő távolmaradása a közgyűlés határozatképességét nem érinti.

(2) Kiskorú tag jognyilatkozatának érvényességéhez be kell szerezni törvényes képviselőjének beleegyezését vagy utólagos jóváhagyását a következő esetekben:

113. § (1) Az iskolaszövetkezet csak más iskolaszövetkezettel olvadhat össze vagy más iskolaszövetkezetbe olvadhat be. Szétválás és kiválás esetén a létrejövő szövetkezetek akkor működhetnek tovább iskolaszövetkezetként, ha megfelelnek az e törvényben foglaltaknak. Szétválás és kiválás esetén is alkalmazni kell az e törvény 111. §-ban foglaltakat. Ha az iskolaszövetkezet gazdasági társasággá kíván átalakulni, a közoktatási intézmény által bevitt,

illetve átengedett vagyon tekintetében be kell szerezni a fenntartó egyetértését.

(2) Vezető tisztségviselő csak nagykorú személy lehet.

(3) A felügyelő bizottságnak tagja az oktatási intézmény, továbbá a fenntartó egy-egy képviselője. A felügyelő bizottság egy tagját közoktatási intézményben az iskolai, kollégiumi szülői szervezet (közösség), felsőoktatási intézményben a hallgatói önkormányzat jelölése alapján kell megbízni.

(4) Az iskolaszövetkezet közgyűlésén és az igazgatóság ülésén tanácskozási joggal részt vehet közoktatási intézmény esetén az iskolai, kollégiumi szülői szervezet (közösség), az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat és a fenntartó, felsőoktatási intézmény esetén a hallgatói önkormányzat és a fenntartó egy-egy képviselője.

114. § (1) Az iskolaszövetkezet tagja az lehet, aki megfelel az e rendelet 108. § (2) bekezdésében meghatározottaknak, továbbá - ha e rendelet másképp nem rendelkezik - az adott oktatási intézménnyel tanulói, kollégiumi tagsági, hallgatói jogviszonyban áll, vagy az adott oktatási intézménnyel foglalkoztatási jogviszonyt létesített, illetve akinek a gyermeke az adott oktatási intézménnyel tanulói, kollégiumi tagsági, hallgatói jogviszonyban áll.

(2) Az iskolaszövetkezet alapszabálya megengedheti a tagsági jogviszony létesítését azoknak is, akik nem az adott oktatási intézménnyel állnak tanulói, kollégiumi tagsági, hallgatói jogviszonyban. E kérdés szabályozásához be kell szerezni az oktatási intézmény fenntartójának egyetértését.

(3) Ha a szövetkezetet tanulók, hallgatók hozták létre és az oktatási intézmény a szövetkezet megalakulása után kéri felvételét, illetve köt megállapodást a vagyon rendelkezésre bocsátása tárgyában, az oktatási intézmény tagsági jogviszonyának létrejöttével vagy a vagyon rendelkezésre bocsátásával a szövetkezet iskolaszövetkezetté alakulhat át.

115. § (1) Ha az iskolaszövetkezet tagja a tizenhatodik életévét még nem töltötte be - e rendelet 117. §-ában meghatározott kivétellel - az iskolaszövetkezet üzletszerű gazdasági tevékenységében személyes közreműködéssel csak olyan tevékenységet láthat el, amelyet az oktatási intézmény pedagógiai programja alapján a tanítási órák keretében is ellát, illetve, amely kapcsolódik az oktatási intézmény létesítményeinek rendeltetésszerű működésével összefüggő, a tanulói jogviszonyból származó kötelezettségeinek teljesítéséhez. E kérdésnek az alapszabályban történő meghatározásához be kell szerezni az iskolai, kollégiumi szülői szervezet (közösség) egyetértését.

(2) Ha az iskolaszövetkezet tagja a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be, az iskolaszövetkezet üzletszerű gazdasági tevékenységében személyes közreműködéssel, a fiatalok munkavállalók munkajogi védelmére vonatkozó szabályok megtartásával vehet részt.

116. § Ha a gyakorlati képzést az iskolaszövetkezet keretében szervezik meg, a tag és az iskolaszövetkezet gazdasági együttműködése keretében meg kell határozni a gyakorlati képzés során előállított termékek értékesítésével és az ebből származó nyereség szétosztásával kapcsolatos kérdéseket.

117. § (1) A tizenhatodik életév elérése előtt munkavégzési kötelezettség a Munka Törvénykönyve 72. §-ában meghatározott szerint, a fiatalok munkavállalók munkajogi védelmére vonatkozó szabályok figyelembevételével írható elő.

(2) Ha az iskolaszövetkezet keretében szervezik meg a gyakorlati képzést az iskolaszövetkezet tagjaival - a szakképzésről szóló törvény rendelkezései szerint - tanulószerveződést is köthet.

118. § (1) A (2) bekezdésben meghatározott kivétellel, az iskolaszövetkezeti tagsági

jogviszony is megszűnik a tanulói, a kollégiumi tagsági jogviszony, illetve a hallgatói jogviszony megszűnésével.

(2) Ha az alapszabály megengedi, a tanulói jogviszony megszűnése után is fenntartható az iskolaszövetkezeti tagsági jogviszony, amennyiben az iskolaszövetkezet tagja felsőoktatási intézményben folytatja tanulmányait, és ehhez az iskolaszövetkezet gazdasági együttműködés keretében segítséget nyújt.

(3) Megszűnik a szülő tagsági jogviszonya gyermeke tanulói, kollégiumi tagsági, hallgatói jogviszonyának megszűnésével.

(4) Ha a tagsági jogviszony alapja a foglalkoztatási jogviszony, megszűnik annak a tagsági jogviszonya, akinek az adott oktatási intézményben megszűnik a foglalkoztatási jogviszonya.

119. § Az oktatási intézmény vezetője az iskolaszövetkezet szervezeti változásához akkor járulhat hozzá, ha a változás következtében az iskolaszövetkezetbe bevitt, illetve átengedett vagyon feletti rendelkezési jog továbbra is iskolaszövetkezetet illet meg, vagy az visszakerül az eredeti jogszulthoz, továbbá beszerzi a fenntartó egyetértését.

120. § Az iskolaszövetkezet megszűnik, illetve az alapszabály rendelkezései szerint szövetkezetté alakul át, ha az oktatási intézmény megszűnik, vagy az oktatási intézmény kilép az iskolaszövetkezetből, továbbá, ha a nem tanuló, hallgató tagok száma tartósan, legalább egy tanítási évig a taglétszám tizenöt százaléka fölé emelkedik.

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

XVII. Fejezet

Szövetkezetek állami támogatása

121. § E törvény felhatalmazza a Kormányt, hogy a szövetkezetek társadalmi közhasznára tekintettel és az állami támogatásokra vonatkozó európai uniós szabályok figyelembe vételével rendeletben szabályozza e törvény keretei között:

(1) A szövetkezetek megalakulását segítő egyszeri megalakulási költség kompenzációt, illetve megalakulási támogatást.

(2) A szövetkezetek hitelfelvételét, könnyítő lehetőségeket, a hitelgarancia, illetve a megtermelt termékek hitelfedezetként való figyelembevételével.

(3) A szövetkezeti termékek piacra jutását ösztönző lehetőségeket a szövetkezetek marketing tevékenységének fejlesztéséhez.

(4) A szövetkezetek fejlesztését és megalakulását elősegítő Szövetkezetfejlesztési Ügynökség(ek), mint közhasznú szervezet(ek) létrehozását.

122. § E törvény kötelezi a Kormányt, hogy a szövetkezetek társadalmi közhasznára tekintettel az adózásról, valamint az illetékfizetésről szóló törvények módosítására a tag és a tulajdonában lévő szövetkezet közötti különleges jogviszonyra tekintettel és az állami támogatásokra vonatkozó európai uniós szabályok figyelembe vételével e törvény hatályba léptetéséig készítsen törvényjavaslatot.

XVIII. Fejezet

Hatályba lépés és hatályon kívül helyezésre kerülő jogszabályok

123.§ A törvény hatálybalépésével egy időben hatályát veszti a lakásszövetkezetekről szóló 2004. évi CXV. törvény, a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény, továbbá a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény XXX. fejezete.

Hatálybalépés

124. § (1) Ez a törvény ..... kerül kihirdetésre azzal, hogy 2014. január 1.- én lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésekor már működő, bejegyzett szövetkezetek az alapszabályukat 2013. december 31-ig kötelesek e törvény rendelkezéseinek megfelelően módosítani vagy az átalakulás szabályai alapján gazdasági társasággá átalakulni.

(3) E törvény hatálybalépésekor már működő, bejegyzett szövetkezetekre e törvény rendelkezéseit az alapszabályuk e törvény szabályainak megfelelő módosításától - de legkésőbb 2014. január 1.-től - kezdődően kell alkalmazni.

(4) Azoknál a szövetkezeteknél, amelyeknél a 2006. XI. tv. 99. § (1) szerinti átalakított befektetői részjegy, tagi befektetői részjegy található, annak értékét a közgyűlés döntése alapján a törvény hatálybalépését követő hat hónapon belül ki kell fizetni, vagy a szövetkezeti használatára szerződést kell kötni a tulajdonossal, amely kölcsönszerződés elszámolásának határideje a törvény hatályba lépésétől számított 8 évnél nem lehet hosszabb, továbbá az alkalmazott kamat nem haladhatja meg a jegybanki alapkamat szerződéskori értékét.

(5) Az e törvény szabályai szerint létesülő szövetkezetek számára rendelkezésre álló - külön jogszabályok által meghatározott - kedvezmények a már működő szövetkezeteket az (2) bekezdés szerinti alapszabály módosításától, illetőleg e törvénynek történő megfelelés esetén 2014. január 1-jétől kezdődően illetik meg.

(6) Az e törvény hatálybalépése előtt már működő szövetkezetek az alapszabály módosítása keretében rendelkeznek a hatálybalépés előtt elkülönített fel nem osztható szövetkezeti vagyon felhasználásáról, valamint arról, hogy azt a közösségi alapba helyezik, vagy a lekötött tartalékon belül - egyéb célra - elkülönítetten mutatják ki.

(7) Az e törvény hatálybalépése előtt már működő szövetkezeti szövetségek a létesítő okiratuk módosítása keretében rendelkeznek az e törvény hatálybalépése előtt megszűnő vagy gazdasági társasággá átalakuló szövetkezetektől kapott, fel nem osztható szövetkezeti vagyon felhasználásáról, valamint arról, hogy azt a közösségi alapba helyezik vagy a lekötött tartalékon belül - egyéb célra - elkülönítetten mutatják ki.

(8) Az a szövetkezet, amely a (1) bekezdésben meghatározott határidő lejártáig alapszabályát a (2) bekezdésben foglaltak szerint nem módosítja, vagy gazdasági társasággá át nem alakul, jogutód nélkül megszűnik.

Indoklás a ...../2013 törvény tervezetéhez

Általános indoklás

A kormányzati stratégiákban megfogalmazott célok megvalósítása történelmi szükségletté teszi, hogy az 1947. évi XI. törvénnyel megszakított magyar szövetkezeti rendszer visszatérjen gyökereihez. A hatályos szövetkezeti törvények, továbbá a kapcsolódó kormányrendeletek nem a keresztény-szociális értékeken nyugvó, és a nemzetközileg elismert

elvrendszer következetes megfogalmazásaként születtek, hanem annak a totalitárius rendszert követően megjelent korlátlan liberalizmus társadalmi térnyerése által a jogi környezetben is érvényesített torzított változatai.

A kormányzat előtt álló, a rendszerváltozás befejezését eredményező társadalmi és gazdasági változáshoz ezért szemléleti és gyakorlati szempontokból is alapvetően új szövetkezeti törvény megalkotása szükséges. A szabályozás közvetlen célja ezért a gazdasági és társadalmi kohézió megerősítése azáltal, hogy a hazai hagyományokon túl a szövetkezetek - legutoljára 1995-ben Manchesterben megerősített - nemzetközi elvein és értékein nyugvóan olyan törvény szülessen, amely a verseny és szolidaritás egyidejűségével egyértelműen megkülönbözteti e szervezeteket a szűk profitérdekeltségű gazdasági társasági formától, megalapozva a társadalmi közhasznukkal arányos elismerésüket.

A szövetkezetek kiemelkedő gazdasági és társadalmi szerepének hazai megerősítése nemzeti érdekünk a nemzetközi versenyben való helytállás érdekében is. A szövetkezetek fontosságára, mint a globalizációs hatások korrekciós mechanizmusának eszközére a manchesteri dokumentumon túl számos nemzetközi szervezet anyaga hívta fel a figyelmet, így az „Irányvonalak a szövetkezetek fejlődését elősegítő környezet megteremtéséről” című 2001. évi ENSZ határozat, és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2002-ben közzétett 193. számú ajánlása a szövetkezetek fejlesztéséről. Az Európai Unió maga is több alkalommal hangsúlyozta a szövetkezetek kiemelkedő szerepét az Európai Szövetkezeti Társaság Alapokmányáról szóló, 2008-tól hatályos szabályozásában (1435/2003/EK rendelet). A szövetkezeti összefogás társadalmi és gazdasági erejének kiemelkedő szerepére alapozva nyilvánította az ENSZ az A/RES/64/136 számú határozatával az előző esztendő, 2012-t a szövetkezetek nemzetközi évének.

Mindezekre alapozva a jelen törvény erejével épülhet fel az az egységes szövetkezeti rendszer, amely szervező erejével és érdekérvényesítő képességével stabilizálja a társadalmat és gazdaságot azáltal, hogy hálózatilag összefogja, és a Kárpát-medencére kiterjedően nemzeti rendszerbe foglalja a ma még kallódó magyar gazdasági és humán erőforrásokat.

Az új szabályozás nélkülözhetetlen jogi keretet ad a kormányzati tervek társadalmilag eredményre vezető és fenntartható megvalósításához, mivel a szövetkezeti rendszer által létrejövő széleskörű üzleti és társadalmi kohézió, a gazdasági transzparencia és az adómorál erősödése jelentősen növeli a foglalkoztatást és gazdasági növekedést, a nemzetgazdasági egyensúly megteremtését.

A szövetkezeti mozgalom eszmei és klasszikus magyar történelmi hagyományaira is épülve az új szabályozás - a rendszerelvű fejlesztés érdekében - ezen elvekből és értékekből levezetve a jelenlegi hazai szabályozási gyakorlathoz képest a következő területeken ad alapvetően új irányt :

- a tőkeérdekeltségű elemek (befektető tag, torzult szavazati és osztalékfizetési arányok lehetősége) világos leválasztása szükséges a szövetkezetek szervezetéről;
- a tagok általi demokratikus ellenőrzés és operatív irányítás közötti világos felelősségi viszonyok és jogosítványok meghatározása, a gazdasági összeférhetetlenség konzekvens szabályainak előírása szükséges a szövetkezeti identitás megőrzése és az eredményesség összehangolása érdekében;
- világossá tenni a szövetkezet profittal kapcsolatos jellegzetes viszonyát (kifelé for-profit, a tagság felé non-profit), ami a társadalmi közjavak mellett az állami preferenciáknak, a különleges szövetkezeti viszonyból származó versenyhátrányok kompenzációját szolgáló szabályozásnak is indokál szolgál;

- a szövetkezeti szervezetek gazdasági stabilitását szolgáló belső szabályok (vagyoni oszthatatlanság, működési alap létrehozása) mellett nélkülözhetetlen a szövetkezeti identitás érvényesülését is nyomon követő intézményvédelmi ellenőrzési rendszerek kialakítása;
- a szövetkezeti rendszer egységes jellegét adó általános szabályok mellett célszerű a tevékenységi jellegtől függő és tagi érdekeltségek szerinti (új szemléletű csoportosításukat alkalmazva a továbbiakban) speciális keretszabályok meghatározása;
- a szövetkezeti érdekképviselő rendszer szövetkezeti jellegének egyértelmű érvényesítése.

A megújult szabályozás révén az állam számára - társadalmi közhaszna alapján – az egyének versenyén és egyidejű szolidaritásán nyugvó önkéntes szövetkezeti együttműködése különös értéket, olyan közjavat képvisel, amelyet az állam sajátos eszközeivel elismerhet. A szövetkezeti elveken és értékeken nyugvó törvény segítheti különösen:

- a szövetkezetek demokratikus intézményrendszeréből adódó átláthatósága révén a feketegazdaság csökkentését, így a nemzetgazdasági egyensúly szempontjából meghatározó adóbevételek növekedését;
- a tagok tulajdonosi identitásán és a tagok felé történő, nyomon követhető nyereség-visszaosztáson keresztül az egyéni adómorál fokozását;
- a szövetkezet üzleti rendszeréből fakadó demokratikus ellenőrzés miatti rendezett munkaügyi kapcsolatokon keresztül a legális foglalkoztatás bővülését.

Az állam ezért a szövetkezetek működését, fejlődését - gazdaság- és társadalmpolitikai célkitűzéseinek elérése érdekében - a szabályozás, a fejlesztési és egyéb forrásokhoz való preferált hozzáférés eszközeivel ösztönözheti. Ez utóbbit illetően a törvényi szabályozás kereteiben létrehozandó intézményrendszeren keresztül - a működőképes szövetkezeti rendszer kiépítése és megerősítése érdekében is – további, külön szabályozásban megjelenő állami intézkedés indokolt.

Jelen törvény - utat nyitva a szövetkezés alkalmazására az eddig nem gyakorolt területeken is - a közhasznon alapuló állami intézkedések célzottságának elősegítése érdekében korlátozni kívánja az elmúlt 60 év közgondolkodásában a szövetkezetek identitásáról tévesen rögzültek további érvényesülését. Ezért – a jogi személyeknek, és magának a szövetkezeteknek a Polgári Törvénykönyvben rögzített általános szabályozásán túl - kogens szabályozással kívánja elősegíteni az általános cél elérését, a szövetkezeteknek a gazdasági társaságoktól eltérő lényegi és alapvető különbözőségén alapuló társadalmi közhasznának kiteljesedését.

Részletes indoklás

A törvény alkalmazási köre

(Az 1.-2. §- hoz)

A javaslat kinyilvánítja, hogy a Magyar Köztársaság területén székhellyel rendelkező szövetkezetekre, valamint a szövetkezetek által létrehozott szövetségekre vonatkozó

szabályokat foglalja össze, külön is kiemelve a jogalkalmazás során az új, illetve átmenetileg még hatályos Polgári Törvénykönyvvel való viszonyát.

(A 3.§- hoz)

A tervezet nevesíti, hogy a biztosító szervezetekre és a szervezeti formában működő pénzügyi intézményekre, az agrárgazdasági termelői szerveződésekre és csoportosulásokra a törvény rendelkezéseit a külön törvényekben és jogszabályokban, meghatározott eltérésekkel és kiegészítésekkel rendeli alkalmazni.

(A 4. §- hoz)

A 4. § rögzíti, hogy a törvény a munkajogi viszonyokat jellemzően nem kívánja szabályozni, utalva arra, hogy ez a Munka Törvénykönyve keretében valósul meg.

Értelmező rendelkezések

(Az 5. §- hoz)

A javaslat a szervezet fogalmi elemeit rögzíti, amely szerint a szervezet jogi személyiséggel rendelkezik; az alapszabályban meghatározott részjegy tőkével kell megalapítani; nyitott tagság és a változó tőke elvei szerint működik; gazdasági és más társadalmi célja együttesen áll fenn.

A törvényjavaslat a fogalmi meghatározás tartalma alatt a Manchesterben 1995-ben elfogadott alapelveknek a Nemzetközi Szervezeti Szövetség által közzétett értelmezését tekinti, és ebből vezeti le a törvény további elemeit. Eszerint:

1. 1. Alapelv: Önkéntes és nyitott tagság

A szervezetek önkéntes szervezetek, melyek nyitva állnak – nemi, társadalmi, faji, politikai, vagy vallási megkülönböztetés nélkül – mindenki számára, akinek hasznára lehetnek szolgáltatásai, és aki elfogadja a tagsággal járó felelősséget.

2. Alapelv: Demokratikus tagi ellenőrzés

A szervezetek a tagok által ellenőrzött demokratikus szervezetek, a tagok tevékenyen részt vesznek a vezetés és a döntéshozás folyamatában. Férfiak és nők választott képviselőként, a tagságnak felelősek. Az elsődleges szervezetekben a tagok egyenlő szavazati jogokat élveznek (egy tag-egy szavazat) és a más szinten működő szervezetek is demokratikusan szerveződnek.

3. Alapelv: A tagok gazdasági részvétele

A tagok igazságosan járulnak hozzá a szervezetük vagyonához és azt demokratikusan ellenőrzik. Rendszerint a szervezet tőkéjének legalább egy része a szervezet közös tulajdonát képezi. A tagság feltételeként előírt nagyságú jegyzett tőke után – ha erre egyáltalán sor kerül – a tagok általában korlátozott mértékű ellenszolgáltatásban részesülnek. A többletet az alábbi célok bármelyikére fordítják:

szervezetük fejlesztésére, lehetőség szerint tartalék-alapok képzésével, aminek legalább egy része oszthatatlan;

a tagok részesedésére, a szervezettel bonyolított közreműködésük arányában;

és más, a tagság által jóváhagyott tevékenységekre.

4. Alapelv: Autonómia és függetlenség

A szervezetek a tagok által ellenőrzött autonóm, önfenntartó szervezetek. Amennyiben megállapodást kötnek más szervezetekkel, beleértve a Kormány hatáskörébe tartozókat is, vagy külső tőkeforrásokat használnak fel: mindezt csak olyan feltételek mellett tehetik, hogy

egyidejűleg biztosítják a demokratikus tagi ellenőrzését és a szervezetzeti autonómia fenntartását.

5. Alapelv: Oktatás, képzés és tájékoztatás

A szervezetek olyan oktatást és képzést nyújtanak tagjaiknak, választott képviselőknek, vezetőiknek, valamint alkalmazottaiknak, aminek alapján azok hatékonyan hozzájárulhatnak szervezetük fejlesztéséhez. A szervezetek tájékoztatják a nyilvánosságot, különösképpen a fiatalokat és a közvéleményalakítókat a szervezetzeti összefogás jellegéről és előnyeiről.

6. Alapelv: Együttműködés a szervezetek között

A szervezetek helyi, nemzeti, területi és nemzetközi együttműködés révén szolgálják a leghatásosabban tagságukat és erősítik a szervezetzeti mozgalmat.

7. Alapelv: Közösségi felelősség

A szervezetek tagjaik által elfogadott elvek alapján közösségük folyamatos és tartós fejlődésének a fenntartásán munkálkodnak.

A törvény a megtevesztés kizárása érdekében szabályozza a cégnévben a szervezet megnevezés alkalmazását, illetve a rendszerszerűség kialakítása, és az ezzel összefüggő csoportszabályok megalkotása érdekében a tagok számára nyújtott szolgáltatások jellegének megfelelően kategorizálja a szervezeteket. A szolgáltatások rendszerezésének elvén alapuló csoportosítás egyidejűleg keretet ad olyan tevékenységekhez kapcsolódó szervezetek megalakulásához is, amelyek ma még nem léteznek, (pl. energetikai, telekommunikációs, közüzemi szolgáltatást stb. nyújtó szervezetek).

A megalakulás és az alapszabály

(A 6. §-hoz)

A szervezet megalakulásához alakuló közgyűlés megtartására van szükség, amelyen az összes alapító tagnak részt kell vennie.

Az alakuló közgyűlés sorrendben először megválasztja a levezető elnököt, a jegyzőkönyvvezetőt és a jegyzőkönyv két hitelesítőjét, majd kimondja a szervezet megalakulását és elfogadja a szervezet alapokmányát, az alapszabályát. Az alapszabályon kívül külön is megállapítja, hogy az alapító tagok a meghatározott mértékű részjegytőke teljesítésére kötelezettséget vállalnak. Végül megválasztja a szervezetzeti működéshez szükséges testületeket (az igazgatóság elnökét és tagjait, a felügyelő bizottság tagjait) és a könyvvizsgálót, ha a számviteli törvény előírásai szerint könyvvizsgáló működtetésére szükség van, illetőleg, ha törvényi előírás hiányában az alapítók így határoznak. Az alapítók igazgatóság helyett igazgató elnököt is választhatnak. Az alakuló közgyűlés határoz a díjazásokról is.

Általában egyszerű szótöbbséggel, nyílt szavazással kell meghozni a döntéseket, ez alól azonban két irányban kivétel van. Az egyik az, hogy az alapszabály elfogadásához valamennyi alapító tag igenlő döntésére van szükség, a másik az, hogy a vezető tisztségviselők, valamint a felügyelő bizottság tagjai megválasztása titkos szavazással történik.

Az alakuló közgyűlésről jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet a levezető elnök, a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv két hitelesítője aláír. Külön rendelkezés vonatkozik az alapszabályra, amelyet minden alapító tagnak alá kell írnia. Az alapszabály későbbi módosítását jegyzőkönyvbe lehet foglalni.

Az alapszabály foglalja össze a szervezet szervezetével, működésével összefüggő legfontosabb rendelkezéseket. A (6) bekezdés felsorolja az alapszabály kötelező tartalmi elemeit.

A cégbírósághoz benyújtandó okiratnak kiegészítő anyagaként a törvényjavaslat előírja a szövetkezet fő tevékenységi körének megfelelő szövetkezeti szövetség állásfoglalását arról, hogy az alapszabály a 5.§.-hoz fűzött értelmező tartalomnak megfelelően, továbbá rendezi a szövetkezet és a szövetség kapcsolati kötöttségét

Törvényességi felügyelet és a szövetkezet képviselete

(A 7.-8. §-hoz)

A szövetkezet székhelye szerint illetékes cégbíróság a rá vonatkozó külön törvény előírásainak megfelelően ellátja a szövetkezet törvényességi felügyeletét.

A szövetkezetet az igazgatóság elnöke (igazgató elnök) és az igazgatóság tagjai képviselik harmadik személyekkel szemben, továbbá bíróságok és más hatóságok előtt. Az igazgatóság elnökének és tagjainak, mint a szövetkezet irányítóinak a cégjegyzési joga a javaslat értelmében önálló. Mód van arra, hogy az igazgatóság képviseleti joggal ruházzon fel munkavállalókat is, ez esetben két személy együttes aláírással jegyezheti a szövetkezetet. A szövetkezetek nemzetközi gyakorlatának megfelelően ugyanakkor a törvény megteremti, hogy a szövetkezet ügyvezetését ellátó személy, aki jellemzősen alkalmazott, az alapszabályban meghatározott jogkörben további külön felhatalmazás nélkül képviseleti joggal rendelkezzen.

Az alapszabály meghatározhat olyan ügyeket, amelyek esetén az igazgatóság képviseleti jogát a közgyűlés határozata korlátozhatja. E korlátozás azonban harmadik személyekkel szemben hatálytalan.

II. Fejezet

AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZETEK VAGYONA ÉS GAZDÁLKODÁSA

A szövetkezet vagyona

(A 9. - 11. §-hoz)

A szövetkezet vagyona a saját tőkéje, amely tartalmazza a részjegy-tőkét vagy jegyzett tőkét, a jegyzett, de még be nem fizetett tőkét, a tőketartalékot, az eredménytartalékot, a lekötött tartalékot és ezen belül a közösségi alapot, az értékelési tartalékot és végül a tárgyév mérleg szerinti eredményét.

A szövetkezet saját tőkéjének meghatározó, más gazdasági vállalkozásoktól elkülönülő karakterű eleme a részjegy-tőke vagy jegyzett tőke, amely a tagok vagyoni hozzájárulásának összege. A részjegy okiratként jeleníti meg a tag vagyoni hozzájárulását, és ezzel szoros összefüggésben kötelezettség vállalását. A javaslat meghatározza a részjegyen feltüntetésre kerülő adatokat.

A befizetés teljesítését, illetőleg a teljesítésre vonatkozó kötelezettségvállalást a tagok részére kiállított részjegyek igazolják. A részjegy-tőkén felüli vagyon egy része fel nem oszthatóvá minősíthető a szövetkezet közgyűlésének döntése által. A fel nem osztható vagyont, amelyet a javaslat közösségi alapnak nevez, a lekötött tartalékban kell nyilvántartani. A közösségi alap a javaslat értelmében felhasználható, a felhasználásra vonatkozó szabályokat az alapszabály tartalmazza. Ha a szövetkezet jogutód nélkül megszűnik vagy gazdasági társasággá alakul a

közösségi alap akkor sem osztható fel, azt másik szövetkezet, vagy a szövetkezeti szövetség részére át kell adni, erről az alapszabályban kell rendelkezni.

A részjegy-tőke minimális értékének meghatározása a változó tagság, változó tőke elv érvényesülése mellett a működőképesség garanciális elemét szolgálja.

Az alapszabály határozza meg a tagok vagyoni hozzájárulásának legkisebb mértékét. Az egy tagra, illetve a szövetkezet irányítását ellátó személyekre jutó részjegy-tőke hányad nagyobb taglétszám mellett – a nemzetközi gyakorlaton alapuló - szabályozása a Ptk.-ban általános szinten szereplő kisebbségvédelmi intézkedés konkrét megvalósítását szolgálja az esetleges menedzsment kivásárlás megakadályozására.

A vagyoni hozzájárulás teljesítése a Polgári Törvénykönyv előírása értelmében pénzben, illetőleg nem pénzbeli módon történhet. A nem pénzbeli hozzájárulásnál követelmény, hogy az forgalomképes, vagyoni értékkel rendelkező dolog, szellemi alkotás, illetőleg vagyoni értékű jog, vagy elismert, illetőleg jogerős bírósági határozaton alapuló követelés legyen. Tekintettel arra, hogy a nem pénzbeli hozzájárulás értékének pontos megállapítása nehézkes, a javaslat előírja, hogy az ilyen hozzájárulást nyújtó tag 5 éven át helytállni tartozik a szövetkezetnek azért, hogy a hozzájárulás megjelölt értéke nem haladja meg a hozzájárulás szolgáltatásának idején fennállott értékét.

Az alapszabály írja elő, hogy a tag milyen számban és milyen névértékben köteles részjegyet jegyezni. Egy részjegy jegyzése törvényi követelmény, amelynek legalább 30 %-át az alapítás (belépés) időpontjában be kell fizetni. Az alapszabály ennél magasabb hányadot is előírhat. Az alapításkor (belépéskor) be nem fizetett hányadot legkésőbb 1 éven belül kell megfizetni. Az alapszabály 1 évnél rövidebb határidőt is megállapíthat. Nem pénzbeli hozzájárulás esetén, annak egészét szolgáltatni kell a belépéskor.

Valamennyi tag részjegyének névértéke azonos összegű kell legyen. A részjegy bírósági végrehajtás alá sem vonható, ha szövetkezeti tagnak harmadik személlyel szemben kötelezettsége áll fenn. Miután a részjegy vagyoni értékkel is bír, örökölhető. Az öröklés azonban nem jelenti az örökös (jogutód) szövetkezeti tagsági jogviszonyának keletkezését is. Ugyanakkor az örökös kérheti a taggá való felvételét. A Ptk. általános szabályai lehetővé teszik a részjegy átruházását a szövetkezet másik tagjára, vagy a szövetkezetbe tagként belépő személyre.

Ha a tagsági viszony megszűnik, a részjegy alapján a volt taggal (vagy az örökösével, jogutódával, ha nem létesít tagsági viszonyt a szövetkezettel) a tagsági viszony megszűnését követő, számviteli törvény szerinti beszámolót elfogadó közgyűlés napjától számított 30 napon belül el kell számolni.

A részjegy a szövetkezet adózott eredményéből részesedésre jogosít, kivéve a közhasznú feladatot ellátó szociális szövetkezetet, illetve az iskolaszövetkezeteket, ahol részesedés nem fizethető.

A közösségi alapra vonatkozó külön szabályok

(A 12. - 13. §-hoz)

A javaslat összegzi a közösségi alappal, mint a juttatások és támogatások fedezetével összefüggő forrással kapcsolatos szabályokat. Évenként a közgyűlés határozattal dönti el, hogy a közösségi alap milyen része használható fel a tárgyév során. A közösségi alap a tag és a szövetkezet közötti elszámolás során nem vehető figyelembe, hiszen azt valóban közösségi célokra kell felhasználni. Ha a szövetkezet gazdasági társasággá alakul, vagy jogutód nélkül megszűnik, a közösségi alapot a szövetkezet vagy a szövetkezeti szövetség részére kell átadni

azt követően, hogy – megszűnés esetén – a hitelezőkkel való elszámolás megtörtént. Az átadott közösségi alapot az átvevő szervezet e törvény szerinti célra köteles felhasználni.

Tagi kölcsön

(A 14-15. §-hoz)

A javaslat lehetővé teszi, hogy a tag a szervezet számára kölcsönt nyújtson, azt követően, hogy a kötelező vagyoni hozzájárulását már teljesítette. A kölcsönnyújtás kamatmentesen, vagy kamat ellenében történhet. A tagi kölcsön tekintetében az alapszabályban részletesebb rendelkezéseket kell alkotni és az igazgatóságnak külön szabályzatban, kell összefoglalni az igénybevétellel kapcsolatban felmerülő kérdéseket.

Fontos kölcsönös garanciát adó szabály, hogy tagi kölcsön esetén a megállapodást teljes bizonyító erejű magánokiratba, vagy közokiratba kell foglalni. A szervezeti elvekkel való összhang alapján a kamat mértéke korlátozott, és a piaci kamattól eltérő. A tagi kölcsönök együttes összege nem lehet több a saját tőke kétszeresénél.

A szervezet gazdasági tevékenysége

(A 16-18. §-hoz)

A javaslat kinyilvánítja, hogy a szervezet minden olyan tevékenységet folytathat, amelyet törvény szervezet számára nem tilt. Előírja ugyanakkor, hogy a szervezet tevékenysége a tagok tevékenységével összefüggő, annak eredményességét szolgáló legyen.

A szervezeti tagok és a gazdálkodás biztonsága érdekében a szervezet gazdasági társaságba való részvételét olyan módon korlátozza, hogy tagként a felelőssége nem haladhatja meg az általa szolgáltatott vagyoni hozzájárulás összegét, illetőleg döntéshozatali mechanizmusa ne veszélyeztesse a szervezeti részvételű szervezetben maguknak a szervezeti tagoknak az érdekeit.

A gazdálkodás alapvető jellemzőjeként meghatározza, hogy a szervezet a tulajdonában álló és a használatába adott eszközökkel gazdálkodik, tartozásaiért a saját vagyonával felel. Kimondja azt is, hogy a szervezeti tag a szervezet tartozásaiért kizárólag a részjegyével tartozik felelősséggel.

A szervezet és a tag gazdasági együttműködése

(A 19. §-hoz)

A javaslat szerint az alapszabály a szervezet céljaihoz igazodóan részletesen meghatározza a tag és a szervezet gazdasági együttműködésének módozatait, amelyek sokfélék lehetnek. Az együttműködési módozatok közül kiemelkedik a tagok gazdasági tevékenységének elősegítése, a tagok fogyasztási szükségleteinek kielégítése, munkalehetőségek biztosítása, szociálisan hátrányos helyzetük javítása, diákok munkalehetőségének megteremtése.

Az 5.§.(4) a) és d) pontjai szerinti szervezet a tagjaival folytatott gazdasági együttműködés során nem törekszik saját nyereségre. Az 5.§.(4) b) és c) pontjai szerinti szervezet az alapszabályában meghatározott módon és mértékben a tagok számára a velük folytatott gazdasági együttműködés adózott eredményét annak arányában visszajuttatja.

Személyes közreműködés és munkavégzés a szervezetben

(A 68. §-hoz)

A szervezetnek más gazdasági tevékenységet folytató szervezettől eltérő egyik jellemzősége, hogy a tagok személyes közreműködésre kötelezettek. A személyes közreműködés sokféle lehet, amely a szervezet konkrét tevékenységéhez nagymértékben igazodik. A személyes közreműködés módzatait az alapszabályban kell meghatározni. A személyes közreműködésnek egyik speciális módja a munkavégzés, amely nem párosul a tagsági viszonyal, a tag munkavégzési kötelezettség csak abban az esetben áll fenn, ha azt az alapszabály kifejezetten előírja. A munkavégzés – leszámítva az e tekintetben külön szabályozással érintett szervezeteket- jellemzően többféle jogi formában, munkaszerződés, vállalkozási vagy megbízási szerződés keretében történhet. Ha az adott személy tagsági jogviszonya megszűnik, ez a körülmény – a tag halálát leszámítva – a munkaviszonyára vagy a vállalkozási, megbízási jogviszonyára nem hat ki, de ettől a felek eltérhetnek.

Juttatások és támogatások a tagok, valamint hozzátartozóik részére

(A 21. §-hoz)

A szervezet fontos jellemzője, hogy a természetes személy tagjai, valamint hozzátartozóik számára meghatározott juttatásokat és támogatásokat biztosít. Ezek szociális, oktatási, kulturális jellegűek lehetnek, támogathat közművelődési vagy sporttevékenységet és egyéb a szervezet céljához igazodó tevékenységeket. Az alapszabály feladata a juttatás és támogatási formák meghatározása, az igénybevétel eljárási rendjének kialakítása, melynek jóváhagyása közgyűlési hatáskör.

A juttatások és támogatások finanszírozása

(A 22. §-hoz)

A szervezet az adózás utáni eredményének közgyűlés által meghatározott részét a közösségi alapba helyezi és ez az alap adja a pénzügyi bázisát a juttatások és támogatások, valamint az azokat terhelő adók és járulékok fedezete céljára.

A szervezet adózás utáni eredményének felosztása

(A 23. §-hoz)

A közgyűlés az éves beszámoló alapján dönt az adózás utáni eredmény felhasználásáról. A javaslatot az igazgatóság készíti el és azt a felügyelő bizottság, véleményezi. A döntés során a közgyűlés meghatározza, hogy az adózás utáni eredmény mekkora hányada szolgálja a szervezet tartós működésének fenntartását, illetőleg a közösségi célokat szolgáló alapokat, mekkora hányadát osztja szét a tagok között a szervezettel való gazdasági együttműködésük arányában, milyen hányadát osztja szét a részjegyeik arányában, és milyen hányadát fordítja egyéb célra. Ugyanakkor a közgyűlés határozza meg azt is, hogy addig az időpontig, ameddig

a szövetkezet a 2006. évi X. törvény hatálya alatt áll mekkora részesedés jár a tagi befektetői és befektetőtagi átalakított befektetői részjegyek után.

A szabályzási sorrend világosan mutatja, hogy a szövetkezeti működés során az eredményből való részesedés elsődleges szempontja a fenntartható működés mellett a szövetkezettel megvalósult gazdasági együttműködés és nem a vagyoni hozzájárulás.

A közhasznú feladatot ellátó szociális szövetkezethnél az adózás utáni eredmény szétoosztása nem történhet meg, miután az eredményt a közhasznú célok megvalósítására kell fordítani.

III. FEJEZET

FELELŐSSÉGI VISZONYOK AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZET ÉS TAGJA TEKINTETÉBEN

A szövetkezet kártérítési felelőssége

(A 24. §-hoz)

A javaslat kimondja, hogy a szövetkezet a tagjának jogellenesen okozott kárért a polgári jog általános szabályai szerint felel, illetőleg vétkességére tekintet nélkül köteles a tag kárát megtéríteni, amely a tagot a tagsági jogviszony keretében történő munkavégzés során érte, vagy a munkahelyére szokásosan bevitt dolgokban keletkezett. Ez utóbbi felelősség nem terheli a szövetkezetet, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok, vagy kizárólagos jelleggel a tag elháríthatatlan magatartása okozta.

Ha a szövetkezet nevében eljáró tag okoz kárt, a károsulttal szemben a szövetkezet felel.

A tag kártérítési felelőssége

(A 25. §-hoz)

Amennyiben a tag okoz kárt a szövetkezetnek, a polgári jog általános szabályai szerint felel. Ha azonban a tagnak a szövetkezettel munkaviszonya is fennáll, és ennek keretében okoz kárt, a Munka Törvénykönyve szabályainak alkalmazására kerül sor.

IV. Fejezet

AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZET IRÁNYÍTÁSA

(A 26.- 27. §-hoz)

A Ptk. által rögzített általános szabályok mellett a szövetkezeti rendszer fejlesztési feladatai – különösen a hazai eddigi gyakorlat figyelembe vételével- szükségessé teszik a közgyűlés és a tagi képviseleti irányítás egyes szabályainak a nemzetközi gyakorlathoz illeszkedő, és a Ptk. díszo pozitív szabályzásán túlmutató rögzítését.

Ennek keretében a demokratikus irányítás szövetkezeti elve alapján a 27.§(2) bekezdésben foglaltak közgyűlési hatáskörbe történő rögzítése, ezzel összefüggésben a részjegy névértékének megváltoztatása kérdésében a közgyűlés minősített többségének döntése indokolt. Pontosító szabályozás kell az elektronikus (telefonos) szabályozáshoz, illetve a megismételt közgyűlés jogkörét illetően.

A tagi demokratikus irányítást ellátó igazgatóság és a szövetkezet tevékenységi irányítását jellemzően munkaviszonyban ellátó ügyvezető feladatának egyértelmű szabályozása szintén alapvető szükség, amit a 27.§-ban foglaltak valósítanak meg. Külön is egyértelműsítést igényel, hogy a szövetkezet fizetéseképtelensége esetén az igazgatóság a tagság, az ügyvezetés a hitelezők érdekeink megfelelően kell, hogy eljárjon.

V. Fejezet

AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZET TAGSÁGI VISZONYAINAK KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

A tagsági jogviszony létrejötte

(A 28. §-hoz)

A szövetkezeti tagsági jogviszony két módon keletkezhet, egyrészt azáltal, hogy az adott személy részt vesz a szövetkezet alapításában másrészt, pedig a már működő szövetkezet taggá felveszi. A nyitott tagság elvének megfelelően a tagok felvételénél egyenlő bánásmódot kell érvényesíteni a jelentkezőkkel szemben. Ez a követelmény nem zárja ki, hogy az alapszabály meghatározzon a szövetkezet céljához igazodó olyan ismérveket, amelyeket irányadónak kell tekinteni a tagfelvételi kérelmek elbírálása során. Ezért a tagnak a benyújtott kérelmében, írásban nyilatkoznia arról, hogy az alapszabályban foglaltakat magára nézve kötelezőnek tartja és vállalja a szövetkezeti célok megvalósításában a vagyoni és személyes közreműködést.

A kérelmek tárgyában, az alapszabályban meghatározott testület dönt, és a döntésről értesíti a kérelmező személyt, valamint tájékoztatja a közgyűlést. Amennyiben az igazgatóság elutasítja a tagfelvételi kérelmet, a kérelmező a közgyűléshez fordulhat.

A javaslat a szövetkezeti autonómia és a tagsági viszony önkéntesen vállalt kötelezettségein alapulón tételesen meghatározza a tagsági jogviszony megszűnésének eseteit és a megszűnés következményeit. Külön rendelkezik a kizárás esetén követendő eljárásról, ez utóbbinál biztosítja a megfelelő jogorvoslati lehetőséget.

VI. Fejezet

AZ ÁGAZATI SZÖVETKEZET SZERVEZETI VÁLTOZÁSAIVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK

(A 29.- §-hoz)

A javaslat meghatározza, hogy a szövetkezetek és egyéb jogi személyek mely közös vállalkozásai tekinthetők szövetkezeti jellegűnek. A szabályozás - új jogintézményként - megteremti a lehetőséget a szövetkezeti szektor szövetkezeti identitást megőrző növekedéséhez a másodlagos szövetkezettel illetve szövetkezeti vállalattal kapcsolatos alapkövetelmények meghatározásával.

Szövetkezetek egyesülése

(A 30. §-hoz)

A Ptk. által meghatározott általános átalakulási szabályokon túlmenően a szervezetek egyesülése esetén további rendelkezés, hogy két vagy több szervezet külön-külön tartott közgyűlésén elhatározhatja, hogy új szervezetté egyesül vagy az egyik szervezet a másikba beolvad. Ezt követően az egyesülő szervezetek közös közgyűlést tartanak, amelyen az új alapszabályt megállapítják, és a tisztségviselőket megválasztják. Iskolaszervezet csak más iskolaszervezettel egyesülhet.

A szervezetek szétválása és kiválás

(A 31-34. §-hoz)

Az átalakulás Ptk.-ban rögzített általános szabályainak alkalmazásán túlmenően a szétválás, kiválás kezdeményezését követően az igazgatóság 30 napon belül összehívja a szétválás, kiválást előkészítő közgyűlést. Az előkészítő közgyűlésen kell dönteni a szétválás, kiválás módjáról és arról, hogy a tagok közül ki, melyik szervezetben kíván taggá válni.

Szétválás, kiválás esetén a jogok és kötelezettségek a jogutód szervezetekre szállnak át. A szétválás, kiválás előtti kötelezettségekért az egymás közötti vagyonmegosztás arányában felelnek. Ettől – ha valamennyi hitelező hozzájárul – megállapodással eltérhetnek. Ha valamely kötelezettség a szétválást, kiválást követően merült fel, akkor ezért a szervezetek egyetemlegesen felelnek.

A szervezet gazdasági társasággá való átalakulása és a társaság szervezetté való visszaalakulása.

(A 35-40. §-hoz)

A javaslat lehetővé teszi a szervezet gazdasági társasággá való átalakulását, korlátolt felelősségű társasági, vagy részvénytársasági formában, illetve új jogintézményként a társaság szervezetté történő visszaalakulását. Az indítványt az igazgatóság készíti el és nyújtja be az előkészítő közgyűlésre. A javaslat rendelkezik az előkészítő közgyűlés által hozott átalakulási határozat tartalmáról Kft.-vé, illetve Rt.-vé történő átalakulás esetén. Az átalakulás megkönnyítését szolgálja, hogy ennek során a gazdasági társaságokról szóló törvényben szabályozott pénzbeli hozzájárulás arányára és összegére vonatkozó előírásokat nem kell alkalmazni.

Az átalakulás során a szervezet azon tagjaival, akik az átalakulás során létrejövő gazdasági társaságnak nem válnak tagjává (részvényesévé), el kell számolni.

A társaság szervezetté történő visszaalakítása esetén értelemszerűen kell alkalmazni a 35.§ (3) bekezdésben leírtakat.

Az igazgatóság köteles az előkészítő közgyűlés elé olyan indítványt terjeszteni, amely tájékoztatást ad a visszaalakulással elérni kívánt gazdasági célról, az ahhoz szükséges eszközökről, a társasági tagok és a munkavállalók jövőbeni helyzetéről;

Az átalakulással megszűnő társaság azon tagjaival, akik nem kívánnak a létrejövő szervezet tagjaivá válni, a gazdasági társaságoknak – a tagsági viszony megszüntetésére vonatkozó- a szabályai szerint kell elszámolni.

Az átalakulás, visszaalakulás cégbejegyzése utáni feladatok

(A 41. §-hoz)

A javaslat szerint a jogutód szervezet (szervezetek) cégbejegyzésével egyidejűleg - beolvadás esetében az átvevő szervezetet, valamint kiválás esetén a jogelőd szervezetet kivételével - a jogelőd szervezetet, illetve társaságot törölni kell a cégjegyzékből.

Az átalakulással és visszaalakulással létrejövő szervezetek cégbejegyzését követő kilencven napon belül mind a jogelődre, mind a jogutódra vonatkozóan a cégbejegyzés napjával végleges vagyonmérleget kell készíteni. A végleges vagyonmérlegre vonatkozó részletes szabályokat a számviteli törvény tartalmazza

VII. Fejezet

A SZÖVETKEZET MEGSZÚNÉSE

(A 42-45. §-hoz)

A javaslat szerint a szervezet a cégjegyzékből való törléssel szűnik meg.

A szervezet megszűnik, ha az alapszabályban meghatározott időtartam eltelt; a közgyűlés elhatározza a jogutód nélküli, vagy jogutódlással való megszűnését; tagjainak száma az e törvényben meghatározott szám alá csökken és hat hónapon belül, nem jelentenek be megfelelő számú új tagot a cégbíróságon; a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja; a bíróság felszámolási eljárás során megszünteti.

A szervezet végelszámolására a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény irányadó.

A felszámolási eljárás, illetőleg a végelszámolás befejezése után fennmaradó vagyoni eszközöket, a tagok között - vagyoni hozzájárulásuk arányában - fel kell osztani, és részükre ki kell fizetni a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényben, valamint a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényben foglalt határidők betartásával. Ezt az általános szabályt az iskolaszervezetek esetében úgy kell alkalmazni, hogy az oktatási intézmény által rendelkezésre bocsájtott vagyon az oktatási intézményt illeti meg.

VIII. Fejezet

ÁGAZATI SZÖVETKEZETI SZÖVETSÉGEK

(A 46-48. §-hoz)

A szövetségi mozgalom érdekképviselésében, a szövetségi identitás értékeinek védelmében a szövetségi kiemelkedő szerepet látnak el a területi és szakmai alapon szerveződő, illetőleg országos érdekképviselési szervek. Az ágazati országos érdekképviselési szervek létrehozhatják a magyar szövetségi mozgalom közös országos érdekképviselési szervét. Az érdekképviselési szervek, mint társadalmi szervezetek az egyesülési jogról szóló törvényben foglaltak szerint fejtik ki tevékenységüket.

A javaslat felsorolja a szövetségi érdekképviselési szervek tevékenységi körét, amellyel a szervezetek céljainak megvalósulását segítik elő. A tervezet alapján e szervezetek új feladatként ellenőrzési és intézményvédelmi tevékenységet is ellátnak segítve az igénybe vehető állami eszközök átlátható felhasználását. Mődjukban áll szolidaritási alapot is létrehozni a támogató jellegű feladataik anyagi feltételeinek megteremtése érdekében.

Az érdekképviselői tevékenység a kormány jogalkotó szerepével kapcsolatban is megmutatkozik azáltal, hogy a javaslat szerint a szervezeteket vagy azok tagságát érintő jogszabály tervezetek tekintetében ki kell kérni az érintett országos érdekképviselői szerv, valamint országos szövetség véleményét. Ha ez a vélemény nem épül be a kormány elé benyújtott javaslatba, a véleményeltérést be kell mutatni.

Az érdekképviselői szerep kiterjed jogi szabályozás kezdeményezésére is azzal, hogy az országos szövetség jogosult az érintett miniszternél jogszabály megalkotását kezdeményezni.

AZ EGYES SZÖVETKEZETI ÁGAZATOKRA VONATKOZÓ KÜLÖN SZABÁLYOK

Anyagi javak előállításához kapcsolódó szolgáltatást nyújtó szervezetek

IX. Fejezet

Agrárgazdasági szervezetek

(A 49-54.§-hoz)

A szabályozás a tagoknak nyújtott szolgáltatások, mint fő tevékenységek meghatározásával definiálja a szervezeti típusokat, összehangolva az élelmiszergazdaság egészére vonatkozóan a szervezeti célokat az ágazatpolitikai célokkal.

A javaslat a szolgáltatások igénybevételeinek arányán alapuló üzleti elszámolásnak kifejezett elsődlegességét határozza meg. A termelői együttműködésekre vonatkozó EU-s szabályozásból kiindulva kötelező működési alap képzését írja elő, illetve az abban foglalt intézkedésekkel összhangot teremtve az általános szervezeti előírásoktól eltérő speciális szabályozást ír elő a tagi kööttségekre.

A javaslat a tagok felhatalmazása alapján a szervezetet feljogosítja a termelői regisztráció alapján elérhető ágazati források eléréséhez abban az esetben, ha az kifejezetten nincs kizárva, ugyanakkor erre vonatkozó intézkedés nem kerül meghatározásra.

X. Fejezet

Ipari szervezetek

(Az 55-62.§-hoz)

Az ipari szervezetek szabályozására vonatkozó rész a tevékenység termelési és szolgáltató jellegének megfelelő változatos szervezési megoldások keretét határozza meg. Ezzel összhangban magában foglalja mind az egy termelési (szolgáltatási) egységben folyó, mind a több önálló termelési egység számára közös szolgáltatást nyújtó szervezetek általános és speciális szabályait. A szektor sajátosságainak megfelelően kiemelten foglalkozik a tagok és a nem tagok munkavégzéséhez kapcsolódó speciális szabályokkal.

Pénzügyi szolgáltatást nyújtó szervezetek

XI. fejezet

Szervezeti hitelintézetek és szervezeti pénzügyi vállalkozások

(A 63- 68.§.-hoz)

Az ágazatra vonatkozó szabályozási javaslatok a hitelintézetek és vállalkozások szövetkezeti jellegével összefüggő elemeket tartalmazzák, és nem terjednek ki a Hpt szabályozási körébe tartozó pénzügyi tevékenység szabályaira.

A szövetkezeti jelleg megőrzése érdekében külön szabályokat ír ezért elő a minimális taglétszámra, illetve a tevékenység speciális jellegére tekintettel a tagi szolgáltatás nyilvánosságára. Ezen túlmenően a javaslat a Hpt. prudenciális és ellenőrzési szabályainak szövetkezeti elvekkel összehangolt értelmezését rögzíti.

Nem anyagi javakat, szolgáltatásokat, illetve közszolgáltatásokat nyújtó szövetkezetek

XII. Fejezet

Fogyasztási szövetkezetek

(A 69-73.§-hoz)

A szabályozási javaslat új eleme, hogy általános szabályaival megerősíti a működő szervezetek, illetve keretet ad a ma még nem létező szolgáltatási ágazatok szövetkezeti alapú megszervezéséhez, és a vagyoni feltétel kinyilvánítási követelménnyel működőképességük alapfeltételének előírásával. Lehetőséget ad a szolgáltatások kombinált nyújtására, illetve rögzíti a szolgáltatás igénybevételi lehetőségeit illetően a tag és a nem tag közötti különbségtétel elvét.

XIII. Fejezet

Lakásszövetkezetek

(A 74-96.§-hoz)

A szabályozás lényegi változtatás nélkül megismétli a hatályos – eddig önálló, külön törvényben foglalt – szabályokat.

Foglalkoztatást szervező szövetkezetek

XIV. fejezet

Szociális szövetkezetek

(A 97-102.§-hoz)

A javaslat az eddig kormányhatározaton alapuló szabályozást, és az időközben a korábbi, 2006. évi X. törvénybe – e szövetkezeti szektorra vonatkozóan- beépített változásokat tartalmazza.

XV. fejezet

Különleges foglalkoztatási szövetkezetek

(A 103.§-hoz)

A 2012. évi XXXVII. törvénnyel elfogadott szövetkezeti kategória rendszerelvű beillesztését szolgáló szabályozás.

XVI. Fejezet

Iskolaszövetkezetek

(A 104- 120.§-hoz)

A javaslat rendszerelvű megközelítése a szociális gazdasághoz kapcsolódó szövetkezeti szabályozás kapcsán a hatályos szabályozásokban szereplő szociális szövetkezetek, foglalkoztatási szövetkezetek és iskolaszövetkezetek közös csoportját hozza létre. Jelen dokumentum az érintett fejezeteiben a jelenleg hatályos törvényi és alacsonyabb szintű jogszabályokat – azok lényegi változtatása nélkül - helyezi egy közös törvényi keretbe.

Vegyes és záró rendelkezések

XVII. Fejezet

Szövetkezetek állami támogatása

(A 121-122.§-hoz)

A javaslat felhatalmazza és kötelezi a kormányt, hogy a szövetkezeti elvek következetes alkalmazásán alapuló szabályozást betartó szervezetek által nyújtott átláthatóságra és ebből fakadó állami előnyökre alapozottan a szövetkezetek társadalmi közhaszna mértékében nyújtson számukra preferenciális feltételeket, törvényi és kormányzati szabályokat.

XVIII. Fejezet

Hatályba lépés és hatályon kívül helyezésre kerülő jogszabályok

(A 123-124.§-hoz)

Technikai jellegű szabályok.